

'Wetenschap op bestelling'

Ombudsman kritisch over openheid bij Alterra-onderzoek. | p.4 |

Is een bio-ei wel biologisch?

Rikilt test de pigmenten van dooiers om fraude te ontdekken. | p.10 |

DLO en universiteit 15 jaar samen

Succesvol huwelijk, maar niet zonder slag of stoot. | p.18 |

RESOURCE [NL]

Voor studenten en medewerkers van Wageningen UR

nr. 17 – 25 april 2013 – 7e jaargang

Studenten voor de klas

Lekker lesgeven

p.12

>> HANS + MACROFOTOGRAFIE

Hans Smid, senior onderzoeker Laboratorium voor Entomologie

'Je kunt insecten heel goed sturen'

Eigenlijk is het portretfotografie, vindt Hans Smid. Maar dan in het klein. Smid kiekt insecten. Het liefst thuis in de studio. 'Ik wil ze zo fotograferen dat ze hun natuurlijke gedrag vertonen. Die omstandigheden creëer ik door ze op de juiste manier aan te spreken. Door ze bijvoorbeeld af te leiden of eten te geven. Dat is mijn aanpak.' Dat levert fascinerende beelden op. En ze zijn te koop: www.bugsinthepicture.com. **RK** / Foto: Guy Ackermans

>> INHOUD

nr. 17 – 7e jaargang

>> 10

ANANAS

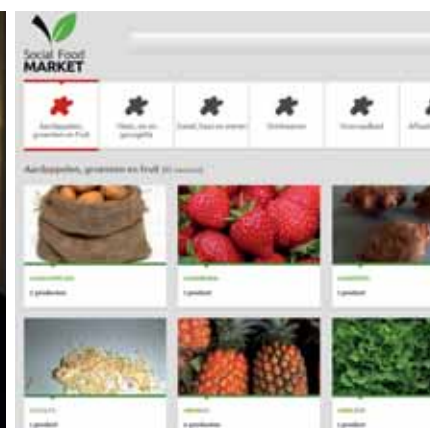
SMS-netwerk kan boeren in Benin helpen hun ananas te verkopen.

>> 22

K(R)ONING

'Máxima is een lekker wijf en met Willem-Alexander zou ik graag een biertje drinken.'

>> 25

MARKTPLAATS

Studenten starten een webshop voor lokaal voedsel.

EN VERDER

- 2 **Liefdewerk**
macrofotografie
- 4 **Nieuws & opinie**
- 8 **Wetenschap**
- 11 **Resource.wur.nl**
- 12 **Voor de klas**
- 16 **Beeld**
Orion
- 18 **Verstandshuwelijk**
- 22 **MI**
monarchie
- 24 **Student**
- 29 **Puzzel**
- 30 **Advertenties**
- 32 **Typical Dutch**
the art of science

NEXUS

Vijf jaar lang deed de redactie van Resource haar werk in het 'Wisselgebouw', een pand dat bedoeld was om tijdelijk ontheemde afdelingen een onderkomen te bezorgen. We zagen IT-ers, bodemkundigen en bedrijfsartsen komen, en meestal na een poosje weer gaan. Alsof je een permanente bewoner bent van een hotel: tikje onrustig, maar er valt wel altijd wat te beleven.

Ook voor ons is het nu tijd om te verkassen naar een nieuwe permanente stek. Volgende week gaan we naar Nexus, een klein gebouwtje op de kruising Bornsesteeg en Akkermaalsbos. Authentiek jaren vijftig, maar kennelijk toch waard om gespaard te blijven. Niet zo hip als Orion natuurlijk, maar wel zichtbaar en 'in de loop' van de campusbewoners. Misschien wel de ideale plek voor een redactie.

Rob Goossens

>> **Op 6 mei wordt onderwijsgebouw Orion in gebruik genomen. | P.16**

OMBUDSMAN: 'WETENSCHAP OP BESTELLING'

- **Kritisch rapport over de rol van Wageningen UR in conflict met onderzoeker.**
- **Wageningen UR ontkent achterhouden onderzoek.**

Wageningen UR wekt de indruk wetenschap op bestelling te hebben geleverd. Dat stelt nationale ombudsman Alex Brenninkmeijer in een op 11 april verschenen rapport. Hij schreef dit rapport op verzoek van de Wageningse onderzoeker "X" die zes jaar geleden in conflict raakte met de universiteit over de publicatie van zijn onderzoeksgegevens.

In een onderzoek voor het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) concludeerde X destijds dat de grondwaterstanden onjuist worden gemeten, waardoor er feitelijk minder sprake is van verdroging dan de overheid aanneemt. Het PBL ging echter niet akkoord met die conclusies, waardoor het rapport pas na 2,5 jaar werd gepubli-

ceerd. Intussen werd een tweede onderzoek over hetzelfde onderwerp, met andere conclusies, wél snel gepubliceerd. Daardoor bleef onduidelijk dat er mogelijk twijfel bestond over de juistheid van de meting van grondwaterstanden.

Deze gang van zaken wekt volgens de ombudsman de indruk dat de Wageningen UR meer belang lijkt te hechten aan een goede relatie met opdrachtgever PBL dan aan een vrij te voeren wetenschappelijk debat over alle onderzoeksresultaten. Wageningen UR ontkent in een persbericht dat ze de relatie met de opdrachtgever heeft laten prevaleren boven het tijdig publiceren van het onderzoeksrapport. De onderzoeker had delen van het rapport al in wetenschappelijke tijdschriften gepubliceerd en het rapport is uiteindelijk wel gepubliceerd. De meting van de grondwaterstanden was inhoudelijk correct, maar er waren wel twijfels over de conclusies die hij daaruit trok, stelt Wageningen UR. Daar gold een wetenschappelijk verschil

van inzicht. Wie inhoudelijk gelijk heeft, is nog onduidelijk.

VERSTOORDE VERHOUDINGEN

Voor onderzoeker "X" was de kwestie destijds aanleiding om een beroep te doen op de klokkenluidersregeling van de WUR. Ondertussen verslechterde de verhouding met Alterra. Zo raakt hij in conflict met een werkgroep die zich over het inhoudelijke vraagstuk boog. Vorig jaar ontbond de rechtbank uiteindelijk het arbeidscontract van de klokkenluider, vanwege verstoorde verhoudingen. De rechter vond dat de kiem van het arbeidsconflict bij Alterra ligt, vanwege het niet-publiceren van het rapport van de onderzoeker. Maar hij constateerde ook dat de onderzoeker steeds meer een eenzame strijd tegen onrechtvaardigheid voerde, terwijl zijn werkgever daarna niets te verwijten viel. X deed drie keer een klokkenluidersmelding. Wageningen UR heeft beloofd de processen rond publicaties nog eens goed tegen het licht te houden. **AS/HOP**

LUMINESCENTIE-LAB NAAR ATLAS

- **Nieuwe methode geeft leeftijd van sedimenten aan.**

In Atlas is deze week het Nederlands Centrum voor Luminescentiedatering geopend. Het Delftse laboratorium is meeverhuisd met de nieuwe hoogleraar Bodemgeografie en Landschap Jacob Wallinga. Hij is directeur van het NCL, dat hij tien jaar geleden met steun van het NWO oprichtte bij de TU Delft. Luminescentiedatering is nog een tamelijk nieuwe methode waarmee het tijdstip kan worden bepaald waarop zand wordt afgezet als sediment.

Luminescentie maakt gebruik van zwakke lichtsignalen die sommige mineralen (kwarts en veldspaat) in zand afgeven onder invloed van licht. De sterkte van die zogeheten luminescentie houdt verband met de tijd dat het materiaal in de bodem was opgeslagen. Zand is daarmee van nature een soort zandloper.

VOLWASSEN

De verhuizing naar Wageningen maakt het NCL volgens Wallinga volwassen. 'In Delft zaten we in een technische en natuurkundige omgeving. Voor de ontwikkeling van de techniek was dat prima, maar voor de toepassing waren we aangewezen op externe partijen. Hier in Wageningen zitten we in een toepassingsomgeving.'

Het NCL is gevestigd op de tweede verdieping van Atlas, waar een soort doka-achtige omgeving is gecreëerd die nodig is voor de metingen. Het lab is een samenwerking van verschillende universiteiten – waaronder Wageningen UR-, Deltares en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Het werkt daarom niet alleen voor Wageningen onderzoek, maar ook voor de andere NCL-partners en externe gebruikers. **RK**

KEUTELONDERZOEK: VEEL RATTEN RESISTENT TEGEN GIF

Bastiaan Meerburg van Livestock Research (links op de foto) vroeg in augustus vorig jaar Nederlanders om rattenkeutels op te sturen naar zijn lab. Met een DNA-analyse wilde hij nagaan hoeveel wilde ratten resistent zijn tegen rattengif. Hij kreeg 361 enveloppen met rattenkeutels binnen, waarvan er 169 geschikt bleken voor analyse. Een kwart van de onderzochte dieren blijkt niet of nauwelijks gevoelig voor rattengif. Deze resistente bruine ratten kunnen zich beter voortplanten, waardoor er steeds meer resistente ratten komen. De groep van Meerburg wil nu uitzoeken of er genmutaties in de ratten zijn opgetreden om zich te wapenen tegen het gif. **AS**, foto Guy Ackermans

KEUZEGIDS: WAGENINGSE MASTERS GOEDE PRIJS/KWALITEIT

- **Bovengemiddelde score voor vrijwel alle masters.**
- **Studentenclubs hekelen hoog collegegeld tweede master.**

De masteropleidingen in Wageningen zijn op een enkele uitzondering na van goede kwaliteit. Dit blijkt uit de *Keuzegids Masters 2013*, die onlangs verscheen. De masteropleiding Earth & Environ-

ment komt als beste uit de bus. Maar volgens de Keuzegids kun je je eigenlijk aan geen enkele Wageningse masteropleiding een buil vallen. Ze scoren nagenoeg allemaal bovengemiddeld. Alleen de opleiding Landschapsarchitectuur en ruimtelijke planning blijft steken op 'gemiddeld'. Dat vindt de Keuzegids opvallend. 'Anders dan we van Wageningen UR gewend zijn, [worden] door studenten noch experts duidelijk sterke

punten aangewezen.'

De Keuzegids besteedt ook aandacht aan de prijzen die universiteiten vragen voor hun tweede masteropleiding. Aan sommige universiteiten kost deze duizenden euro's meer dan aan andere. Wageningen rekent 9.480 euro voor de gamma en beta-masters en 14.750 euro voor de medische masters, zoals Biotechnology. Dat is een flink stuk duurder dan het wettelijk collegegeld van 1835 euro, maar nog

altijd goedkoper dan wat de meeste andere universiteiten vragen voor een tweede master. Alleen de technische universiteiten van Delft en Eindhoven hanteren het lage wettelijke collegegeld.

Studentenorganisaties ISO en LSVb noemen de prijsverschillen tussen tweede masterstudies 'schrikbarend groot' en 'belachelijk'. Ze willen dat minister Bussemaker ervoor zorgt dat tweede studies betaalbaar blijven.

kort

>> BACHELORS

Open dag

Vijftienhonderd scholieren kwamen op 13 april naar de bachelor open dag in Wageningen, ruim 30 procent meer dan vorig jaar. Het aantal voorinschrijvingen ligt inmiddels 13 procent hoger dan vorig jaar. Dat maakt het aannemelijk dat het aantal studenten komend academisch jaar weer zal stijgen. Tijdens de dag was het social media team actief op twitter en facebook om vragen direct te beantwoorden. De volgende open dag voor bacheloropleidingen, in november, zal voor het eerst (deels) in Orion gehouden worden.

>> RIJNVESTE

Sustainability Challenge

Green Office Wageningen is samen met Idealis een duurzaamheidswedstrijd begonnen voor kamerbewoners van Rijnveste. Iedere maand ontvangt de woning met het laagste energieverbruik een 'huisprijs'. Het doel van actie is om de bewoners van Rijnveste te stimuleren zo zuinig mogelijk om te gaan met gas en elektra. Op het nieuwe Idealiscomplex heeft iedere woning een gas- en elektri-

citeitsmeter. Een vergelijking tussen de verschillende woningen is dus goed mogelijk. Alle huizen doen automatisch mee, tenzij ze hebben aangegeven dat niet te willen. De Rijnveste Sustainability Challenge Accepted loopt door tot het einde van 2013. Aan het einde van het jaar wacht voor de meest duurzame woning nog een speciale prijs.

>> DUO

Ov-kaart

Studentenorganisaties worden overspoeld met klachten van studenten die niet weten hoe ze hun ov-kaart moeten stopzetten. Studenten die hun opleiding beëindigen en vergeten om hun ov-kaart op tijd af te melden, krijgen van DUO een boete van 97 euro per veertien dagen. De LSVb meent echter dat veel studenten niet weten dat ze de kaart zelf moeten opzeggen, of hoe ze dat moeten doen. DUO is verbaasd over de verwarring omdat alle studenten om wie het gaat een brief krijgen waarin staat wanneer en hoe zij hun reisproduct stop moeten zetten. De LSVb meent dat niet iedereen die brief ontvangt.

SCHAMINÉE <<

Vergeeten groenten

De laatste tijd lees ik steeds vaker over 'vergeten groenten'. Is deze aandacht een protest tegen de algehele vlakking en globalisering of is het simpelweg een hang naar het verleden – ik weet het niet. Er bestaat zelfs een heus *Genootschap voor de vergeten groenten* (toch alweer tien jaar geleden opgericht) en ieder jaar wordt in het Limburgse Beesel het *Feest der vergeten groenten* gevierd. Aardpeer, schorseneer, kardoer, pastinaak, eeuwig moes, zij alle maken deel uit van een welhaast eindeloze optocht van knollen, wortelen en gebladerte.

Het meest tot mijn verbeelding spreekt de huttentut, een gewas dat vroeger als oliezaad werd verbouwd, vaak samen met vlas. De bladeren werden als groente gegeten en van de stengels werden bezems gemaakt. Uit de gekweekte vorm ontstond een nieuwe ondersoort, de vlashuttentut, waarvan de zaden dezelfde grootte en vorm hadden als die van het vlas. Zo probeerden de planten aan de zaadzuivering te ontkomen, maar het heeft weinig mogen baten. Vlashuttentut werd voor het laatst waargenomen in 1931 in Watergraafsmeer bij Amsterdam.

In de begeleidende verhalen worden de vergeten groenten aanprezen als vol van smaak, de een wat zuurder, de ander wat frisser, alsof het de duurste wijnen betreft. Op het internet wemelt het van de recepten, er zijn speciale kookboeken uitgegeven, en meesterkoks verwerken de ouderwetse groenten van eigen bodem in hun favoriete gerechten. Wat nu als ze toch verdwijnen? Eerlijk gezegd denk ik niet dat ik de smaak van aardpeer, pastinaak of huttentut zal missen. Maar missen wel al die prachtige namen die onze taal verrijken.

MINDER ROMPSLOMP VOOR BUITENLANDSE STUDENTEN

- **Nieuwe wet maakt studeren in Nederland makkelijker.**
- **Universiteit voortaan aanspreekpunt voor verblijfsvergunning IND.**

Internationale studenten in Wageningen hoeven binnenkort niet zelf meer te zorgen voor hun verblijfsvergunning. Vanaf het komend studiejaar is de universiteit daarvoor verantwoordelijk.

Per 1 juni 2013 treedt er een nieuwe migratiewet in werking. De overheid wil dit omdat de huidige wet voor internationale studenten veel bureaucratische rompslomp met zich meebrengt. Dat strookt niet met de wens om Nederland als kennisland te profileren.

Voor internationale studenten wordt het vooral een stuk gemakkelijker, zegt Jeroen Ouburg, teamleider van het International Student Service Center. 'Wageningen Universiteit wordt voor alle internationale studenten het aan-

spreekpunt voor de Immigratie en NaturalisatieDienst. Studenten hebben geen contact meer met de IND, waardoor ze geen formulieren meer hoeven in te vullen of onbegrijpelijke brieven hoeven te beantwoorden. Ze kunnen zich volledig richten op de studie.'

LANGER GELDIG

De nieuwe wet zorgt ervoor dat alle procedures een stuk sneller verlopen. Nu moeten studenten die in Nederland willen studeren, vóór vertrek een inreisvisum regelen via de universiteit en na aankomst een aanvraag doen voor een verblijfsvergunning bij de IND. Straks dient Wageningen een gecombineerde aanvraag van een visum plus een verblijfsvergunning in.

Bovendien is de verblijfsvergunning straks geldig voor de nominale studieduur plus een uitloop van drie maanden. In de huidige situatie is de verblijfsvergunning slechts een jaar geldig. Ouburg: 'De student moet dan elk jaar zelf zijn vergunning verlengen bij de

IND, met alle administratieve rompslomp van dien. Dat kost telkens zo'n zes tot acht weken.'

RAPPORTEREN

Met de nieuwe wet wordt de verantwoordelijkheid van de universiteit een stuk groter. 'Er komt voor ons een hoop extra werk bij', erkent Ouburg. Maar dat weegt niet op tegen de voordelen voor studenten, vindt hij. Eén nadeel is er wel, aldus Ouburg. Omdat er geen contact meer is tussen IND en student, moet de universiteit vanaf collegejaar 2013/2014 jaarlijks gaan rapporteren of de student voldoende studievoortgang heeft gehaald. De internationale studenten moeten elk collegejaar minimaal 50 procent van de nominale studielast hebben gehaald. Lukt dat niet, dan vervalt de verblijfsvergunning. 'De IND wil dat wij controleren of de student écht studeert en er zullen geheide studenten zijn die de norm niet halen. Die moeten wij melden bij de IND. Een student wegsturen, dat is voor niemand leuk.' **R LvdN**

NWO FINANCIERT ONDERZOEK VOOR VOEDSELZEKERHEID

- **Wagenings programma nieuw leven ingeblazen.**
- **Onderzoekers moeten samenwerken met NGO's en bedrijven.**

Het NWO gaat samen met het ministerie van Buitenlandse Zaken onderzoek financieren op het gebied van voedselzekerheid. In het *Food & Business Global Challenges* programma kunnen wetenschappers, bedrijven en maatschappelijke organisaties samen de voedselzekerheid in ontwikkelingslanden vergroten. Dit jaar is 3,6 miljoen euro beschikbaar, maar dat loopt de komende jaren op tot 26 miljoen.

Buitenlandse Zaken gaat vijf kennisplatforms inrichten voor de speerpunten van haar ontwikkelingsbeleid. Naast voedselzekerheid zijn dat water, vrouwenrechten, veiligheid en economische groei. Het voedselprogramma is als eerste gereed. Dit is een interessant programma voor Wageningse onderzoekers die onderzoek deden naar ontwikkelingsvraagstukken via de NWO-afdeling Wotro. Door bezuinigingen bij de overheid lag dit Wotro-programma enige tijd stil, maar nu wordt het in hernieuwde samenwerking met het ministerie nieuw leven ingeblazen.

Voorwaarde voor financiering van het Wotro-programma was al dat onderzoekers en maatschappelijke organisaties intensief samenwerken, zegt Domien Huijbregts van NWO. In de nieuwe opzet moeten die partijen nu ook samenwerken met het bedrijfsleven. Het kennisplatform voor voedselzekerheid van het ministerie wordt gekoppeld aan de topsectoren Agri&Food en Tuinbouw en Uitgangsmaterialen. In deze topsectoren werken onderzoekers al samen met het bedrijfsleven. 'Die rol voor het bedrijfsleven is voor ons nieuw', zegt Huijbregts. 'Het idee is dat we zo een sterkere brug slaan tussen wetenschappelijk onderzoek en de implementatie van de onderzoeksuitkomsten.' **A S**

WAGENINGEN OLYMPICS

Team China was het meest fanatieke team bij de Wageningen Olympics op 19 april. Hun twee coaches bedachten voor elk onderdeel een strategie die hen naar de zege moest voeren. Maar het mocht niet baten. Spanje werd eerste, en liet behalve China ook landen als Mexico, Ameland, Iran en Antigua & Barbados achter zich. Vooraf rende rector magnificus Martin Kropff met een fakkel over de atletiekbaan en ontstak het Olympisch vuur in een vuurkorf. Na een stevige warming-up stredden de studenten op onderdelen als twister, kogelstoten en tjoekbal. De Olympics

is een samenwerking tussen Thymos, Isow en IxESN om studenten van alle

nationaliteiten samen te laten sporten. **NM**, foto Lennart Verhoeven

RECENSIE WAGENINGEN ZONDER UR IS ALS CULEMBORG

- Jarige stad presenteert zich in kloek historisch werk.
- Invloed universiteit op Wageningen is groot.

Wat zou Wageningen zijn zonder Wageningen UR? Een klein, slaperig provinciestadje. Een soort Culemborg of nog erger. Maar Wageningen is geen Culemborg. Het kersverse boek *Geschiedenis van Wageningen* laat zien hoe dat komt en hoe groot de invloed van de universiteit en haar instituten op de stad is en is geweest. Het kloek en fraai vormgegeven boek (1,5 kilo, 384 pagina's, honderden illustraties) is het cadeau van de Stichting Publicaties Wageningen 750 aan de jarige stad.

De ambitie van de makers is duidelijk: aangeven wat er bijzonder en speciaal is aan Wageningen. En dan kun je dus niet om de uni-

versiteit heen. Leo Klep, redacteur van het boek en oud-hoofdredacteur van een voorloper van Resource, schetst die geschiedenis van het landbouwonderwijs in Wageningen. Die geschiedenis begint op maandag 8 september 1873, als voor een handjevol leerlingen de eerste les van start gaat op de nieuwe provinciale landbouwschool. De provinciale school werd een Rijkslandbouwschool die na lang trouwtrekken uiteindelijk in 1918 een academische status verwierf en Landbouwhogeschool werd. Opvallende constante in die geschiedenis is de bouwwoede. Wageningen is gevormd door de voortdurende expansie van de universiteit en haar instellingen. De vorming van de huidige campus op de Born past naadloos in dat traject.

LEEUWENBORCH

Wageningen UR is sponsor van het

boek. Maar de inbreng gaat verder dan geldelijke steun. Zo laat emeritus-hoogleraar Jelle Vervloet (Historische geografie van het Nederlandse landschap) in een lijvig hoofdstuk met mooi nieuw kaartmateriaal zien hoe het 'Wageningen' vanaf de prehistorie is vergaan. Studenten (en medewerkers) die bij de Leeuwenborch aan leeuwen denken opgelet. De naam heeft dus niks met leeuwen te maken. Leeuwen was een buurschap gelegen aan een brink. Die brink is het huidige kruispunt bij sterflat Hoevestein. De drinkput voor het vee ligt er nog steeds! En leeuw betekent grafheuvel. Vervloet prikt en passant ook even de mythe door dat de naam Wageningen teruggaat op de His-

toriën van de Romeinse geschiedschrijver Tacitus. Dat is *wishful thinking*. Zo oud zijn wij nou ook weer niet. **✉ RK**

Geschiedenis van Wageningen.
Uitgeverij Blauwdruk.

'HET WAS BIJNA EEN WAR ZONE'

Waar waren jullie toen het misging?

'De marathon zat er al op voor ons allemaal. We hadden op een terrasje gezeten voor een drankje en een donut, een paar honderd meter van de plek waar later de bommen ontploften. We zaten nog maar net in de metro richting ons huurhuis buiten de stad toen de eerste foto's binnen kwamen via de social media.'

Hoe zag de stad er vervolgens uit?

'Een enorme omslag. De marathon begon als een onvoorstelbaar feest. Meer dan 500.000 toeschouwers zongen ons toe en zwaaiden met spandoeken waarop ze ludieke teksten hadden geschreven. Een heerlijke sfeer. Na de aanslag ben ik met een ander nog teruggegaan naar stad. De tegenstelling had niet groter kunnen zijn. Veel politie, wegversperringen van Hummers met zwaailichten, commando's met machinegeweren. Bijna een *war zone*.'

De NOS had jullie al snel gevonden.

'Het is onvoorstelbaar hoe snel dat gaat. Ik heb gesproken met de Volkskrant, NOS op 3, NRC, Omroep Gelderland. Misschien ook wel logisch. Van de 73 Nederlanders die meedoen zijn wij de grootste groep met ook de snelste deelnemers daarbij.' **✉ RG**

Wie? Gaby van Caulil
Wat? Hoofdredacteur Resource
Waarom? Liep de marathon in Boston toen daar een aanslag werd gepleegd

GEZEGD

'Zie net op TV dat programma 'ik houd van Beatrix' wordt gesponsord door 'Tango Mango': de kroningskwarkaart van dr Oetker. Geweldig.'

Ingrid Hijman, directiesecretaris van het LEI, verwondert zich over de commerciële kant van de laatste Koninginnedag. (twitter, 22 april)

KITO

'DOPINGZONDAARS' ATEN VERVUILD VLEES

- **Clenbuterol in vlees mogelijk verantwoordelijk voor positieve dopinguitslag.**
- **'Illegaal gebruik van clenbuterol moet omlaag.'**

Het illegaal gebruik van clenbuterol in de veeteelt lijkt van invloed op de uitslag van dopingcontroles in de sport. Dat concludeert het Rikilt na onderzoek voor de FIFA. Het Rikilt onderzocht vlees- en voedselmonsters van Mexicaanse hotels waar in 2011 voetbalteams loeerden die meededen aan het WK voetbal voor junioren. In bijna een derde deel van de monsters werd de groeibevorderaar clenbuterol aangetroffen. Tegelijkertijd onderzocht het dopinglab in Keulen, waarmee Rikilt samenwerkte, urinenmonsters van voetballers die in de hotels verbleven. Ook daarvan bleek ruim een derde clenbuterol te bevatten.

Bij slechts 5 van de 24 voetbalteams, werd geen clenbuterol gevonden. Ten minste een van deze teams was op een vegetarisch dieet

Was de vermeende dopingzondaar Albert Contador slachtoffer van vervuild vlees?

gezet, omdat de Mexicaanse overheid al had gewaarschuwd voor vervuild vlees. Eerder in 2011 waren spelers van het nationale Mexicaanse voetbalelftal namelijk betrapt op clenbuterol tijdens dopingcontroles. Bekend was ook dat

Mexicaanse veehouders illegaal gebruik maken van deze groeibevorderaar.

Het onderzoek toont aan dat clenbuterol in consumptievlees grote problemen kan veroorzaken bij topatleten die geregistreerd

staan bij dopingcontrolesystemen, stelt het Rikilt. Er is dringend behoefte aan overheidsmaatregelen om het illegale gebruik van clenbuterol in de veeteelt te bestrijden, aldus het instituut.

CONTADOR

Rikilt onderzoekt ook het vermeende dopinggebruik van wielrenner Alberto Contador, die in 2010 werd betrapt met 0,0000000005 gram clenbuterol per milliliter in zijn bloed. Contador wees toen op het eten van vlees. Rikilt onderzoekt nu in opdracht van de dopingautoriteit WADA of de clenbuterol in Contador's bloed van een dopingpilletje of biefstuk kwam. Daartoe ontwikkelt het instituut nu een nieuwe techniek die de twee optische varianten van clenbuterol kan onderscheiden. In een pilletje zit evenveel van deze twee varianten, in biefstuk zit vooral de werkzame variant. Rikilt hoopt eind dit jaar uitsluitsel te kunnen geven of Contador doping heeft gebruikt of het slachtoffer is van vervuild vlees. **AS**

HULP AAN LEEUWERIK SCHIET DOEL VOORBIJ

- **Aangelegde akkerranden niet altijd goed geplaatst.**
- **Vogel haalt eten liefst op minder dan 100 meter van nest.**

De veldleeuwerik doet het slecht in ons land. Er zijn naar schatting nog maar 50.000 broedparen. Dat is nog maar vier procent van de populatie die we een halve eeuw geleden hadden. De intensieve landbouw is daar debet aan. Nesten worden kapotgemaaid en het voedselaanbod is schaars op de eentonige akkers. Natuurbeheerders en boeren proberen daar sinds jaar en dag met aangelegde akkerranden iets tegen te doen.

Maar helpt dat ook? Oftewel:

wat vindt de leeuwerik van die stroken ongestoord foerageergebied? Marije Kuiper zocht dat uit in het grootschalige Groningse akkerbouwgebied rond het Oldambt. De leeuwerik komt hier als een van de weinige akkervogels nog algemeen voor. Kuiper observeerde (samen met de plaatselijke Werkgroep Grauwe Kiekendief) in drie jaar tijd broedparen van 73 nesten. Ze bracht nauwkeurig in beeld wat er gegeten werd, waar dat vandaan werd gehaald en hoe ver de vogels daarvoor vlogen.

VERKEERDE GEWASSEN

De leeuweriken van het Oldambt hebben een sterke voorkeur voor akkerranden. Mits die randen niet te ver van huis zijn. Bij meer dan

honderd meter vliegen, neemt het gebruik van akkerranden dramatisch af. 'Maar dat is geen constante, het hangt af van het landschap', legt Kuiper uit. 'In natuurgebieden

is de foerageerafstand veel kleiner.' Maar op basis van die honderd meter komt Kuiper wel tot de conclusie dat veel akkerranden niet optimaal gelegen zijn.

Daarvoor zijn volgens Kuiper drie oorzaken. Een deel van de akkerranden is te dicht bij elkaar geplaatst. Het gevolg daarvan is dat mogelijke broedgebieden elkaar overlappen. Op akkers naast akkerranden staan soms de voor leeuweriken verkeerde gewassen zoals mais en koolzaad. Daarnaast ligt een aanzienlijk deel van de akkerranden te dicht bij wegen, bos en water dat niet geschikt is als broedgrond. Kuiper schat dat met dezelfde hoeveelheid akkerrand liefst twee keer zoveel broedgebied mogelijk is. **RK**

HERSENSCANS LATEN ZIEN HOE WILSKRACHT WERKT

- Paul Smeets kijkt diep in hersenen van studenten.
- Lijnende studentes bieden meer weerstand aan eten.

Wat gebeurt er als lijnende vrouwen naar plaatjes van lekker eten kijken? Wageningen Paul Smeets (Leerstoelgroep Voeding) en collega's van de Universiteit Utrecht maakten opnamen van de hersens van studentes om dat uit te vinden. De onderzoekers vergeleken in het Image Sciences Instituut de respons op eten met die op kantoorartikelen. De verschillen in reactie werden vervolgens in verband gebracht met het belang dat de vrouwen hechten aan een slanke lijn.

Het resultaat is interessant. Hoe groter het lijnbelang, hoe sterker de visuele reactie op het kijken naar lekker eten. Vrouwen die meer belang hechten aan een slanke lijn reageren kennelijk attent op gevaarlijk lekker eten dan anderen. Dat betekent volgens Smeets dat bij deze vrouwen de alarmbellen eerder afgaan. Daarnaast tonen de scans aan dat delen van de hersenen die te maken hebben met zelfbeheersing bij lijnende vrouwen actiever reageren.

Smeets en collega's hebben daarmee volgens eigen zeggen neurale ondersteuning geleverd voor een belangrijke psychologische theorie. Smeets: 'Het gangbare idee is dat een kleine verleiding makkelijk te weerstaan is en een grotere niet. Daar tegenover staat de zogeheten *counteractive control theory*: hoe groter de verleiding, hoe eerder er een rem wordt geactiveerd. Een sterke verleider resulteert in slim gedrag. Een zwakke verleider doet die alarmbel niet afgaan.'

UITGESTELDE BELONING

Vrouwen die succesvol lijnen zijn volgens Smeets handiger in het weerstaan van het chocoladetaartje. 'De hersenscans tonen aan dat het waarnemen van conflict tussen lekker eten en het lijndoel hersengebieden activeert die te maken hebben met zelfbeheersing.' In zekere zin laten de scans zien hoe wilskracht werkt. Hoe groter het belang dat de vrouwen hechten aan een slank lijf, hoe sterker de alarmbel werkt bij het zien van verleidelijk eten. 'In feite gaat het erom of je kunt wachten op een uitgestelde beloning, slank blijven, of toe geeft aan een directe beloning, het taartje.' **RK**

VISIE <<

Eindelijk, de waterstof-auto

Hyundai presenteerde op 15 april de eerste auto op waterstof in Nederland. Dat gebeurde in Arnhem, waar het eerste waterstof-pompstation in Nederland is gevestigd. De Zuid-Koreaanse autoproducent hoopt op een grootschalige introductie van waterstofauto's in Nederland. 'Dit is een stap vooruit, maar Nederland is er laat bij', zegt Pieter Claassen, waterstof-onderzoeker bij Food & Biobased Research. 'Binnen Europa loopt Duitsland voorop, daar zijn al negen waterstof-tankstations. Ook in Scandinavië is de waterstofauto al geïntroduceerd.'

Waarom rijden op waterstof?

'Het is beter voor het milieu. En ten opzichte van een elektrische auto is de actieradius groter. In de waterstof-auto zet een brandstofcel waterstof om in elektriciteit, die een elektromotor aandrijft. Bij een elektrische auto heb je heel veel gewicht aan accu's nodig om 60 kilometer te rijden, terwijl je op 1 kilo waterstof honderd kilometer kunt rijden. Het lijkt op lpg. Je tankt 4 minuten en rijdt 500 kilometer. Dat komt omdat de conversie van waterstof naar elektriciteit een zeer hoog energie-rendement heeft.'

Waar komt de energie vandaan?

'Je kunt het uit aardgas maken. Dan produceert de auto indirect nog steeds CO₂, maar je bespaart wel veel energie ten opzichte van een benzinemotor. Zelf onderzoek ik de productie van waterstof uit biomassa. Dan moet je denken aan afval als aardappelschillen, bietenpulp, stro en bermgras. In 2014 willen we één tot tien kilo waterstof per dag produceren.'

Daar kun je nog geen pompstation mee beginnen.

'Het is nieuw en niet makkelijk. Het proces is ontleend aan biogasproductie, maar wij gebruiken speciale bacteriën die bij een hoge temperatuur het afval omzetten in waterstof en andere verbindingen. Het waterstof moet je dan uit dat mengsel vissen. Daar is nieuwe technologie voor nodig.'

Kan waterstof in kostprijs concurreren met benzine?

'De prijs is nu nog ondoorzichtig. De grootschalige productie van waterstof uit aardgas kost 2 euro per kilo. Wij zitten in ons biomassa-project nu op een prijs van 20 euro per kilo en we hopen uit te komen op 6 euro per kilo. Maar het staat pas in de kinderschoenen.' **AS**

STELLING

'Athletes in sports broadcasted on public television should not earn more than the prime-minister.'

Obbe Tuinburg, promoveerde op 15 april in Wageningen

SMS-SERVICE HELPT AFRIKAANSE BOEREN

- Informatiegebrek belemmert ananasboeren in Benin.
- Sms-dienst moet uitkomst brengen.

Het gaat goed met de ananasproductie van het Afrikaanse land Benin. In 2006 waren er zo'n 2.500 ananasboeren, in 2009 al vierduizend. Die produceren voornamelijk voor de export, met buurland Nigeria als de voornaamste afnemer. De meeste boeren zijn kleinschalig, met niet meer dan een hectare grond. Hoewel de vraag naar ananas sterk toeneemt profiteren de meesten daar echter maar weinig van, weet promovendus Djala Arinloye, die vier jaar lang onderzoek deed naar de ananasteelt in Benin. 'De boeren werken hard, maar krijgen weinig geld', zegt hij. Dat komt volgens hem omdat ze de marktprijzen niet kennen en geen directe toegang hebben tot de exportmarkt. Het is dan ook de tussenhandel de winst opstrijkt.

Meer informatie over prijzen en afzetmogelijkheden zou de boeren enorm helpen, stelt Arinloye. De oplossing die hij presenteert is verrassend: een sms-service voor de boeren, met informatie over prijzen en afzetmogelijkheden, in hun eigen taal. Heeft een arme Beninese ananasteler wel een mobieltje dan? Ja, weet Arinloye. 87 procent van de kleine boeren heeft een toestel, ook al kan maar 30 procent le-

Een ananasboer in Benin verkoopt de oogst op de lokale markt.

zen en schrijven. 'De rest laat de berichten voorlezen door hun kinderen of hun burens', weet de onderzoeker.

MEERWAARDE

Voor de uitwerking van zijn plan stelt Arinloye de oprichting van een publiek-private organisatie voor. Hij heeft uitgezocht welke partijen moeten samenwerken bij de sms-dienst. Zo wil hij een van de vijf mobiele netwerkbeheerders in Benin in het platform hebben. Een belangrijke informatiebron is het bureau voor de statistiek van Benin, dat heel veel marktinforma-

tie verzamelt over ananas, maar dat niet verspreidt. Verder moeten afnemers, handelaren en verwerkers hun vraag naar ananas kunnen doorgeven en moet het nationale onderzoeksinstituut informatie over bijvoorbeeld ziektebestrijding online kunnen doorgeven. Die combinatie van informatie levert meerwaarde op voor de boeren, weet Arinloye uit de praktijk van Ghana.

Arinloye heeft in februari met twee andere promovendi een presentatie gegeven in Benin aan de beoogde deelnemers van het informatieplatform. Hij schrijft nu een

projectplan om de sms-dienst in een jaar op poten te zetten. Daartoe moet hij de partijen aan elkaar koppelen, een licentie kopen en trainingen aan de boeren organiseren. Arinloye is ervan overtuigd dat hij de benodigde investering – 150.000 dollar – bij elkaar krijgt. 'Anders zijn mijn onderzoek en aanbevelingen voor niets geweest.' **AS**

Djalalou-Dine Arinloye promoveert op 25 april bij Onno Omta, hoogleraar Management Studies, en Tiny van Boekel, hoogleraar Food Quality and Design.

BETROUWBARE FRAUDETEST VOOR BIO-EIEREN

- Dooierpigmenten verraden afkomst van het ei.

Fraude met bio-eieren kan uiterst lucratief zijn. Een biologisch ei levert al gauw 7 cent meer op dan een gangbaar exemplaar, terwijl de verschillen niet zichtbaar zijn aan het ei. Niet elke kippenboer kan weerstand bieden aan de verlei-

ding om ander stempeltje te zetten. In februari werd in Duitsland nog een netwerk van eierfraudeurs opgerold waarbij honderden boeren betrokken waren.

In de toekomst zal het echter een stuk moeilijker worden om de consument op die manier om de tuin te leiden. Rikilt heeft een tekst ontwikkeld waarmee het verschil tussen gangbare en biologische eieren kan worden vastgesteld op ba-

sis van de geelpigmenten in de dooiers. Bij analyse van eieren uit negen Europese landen wees de test van Rikilt 39 van de 40 keer een bio-ei terecht aan als bio-ei. In dat ene afwijkende geval, een ei afkomstig van een Italiaanse boer, ging het waarschijnlijk om fraude.

WAKKER DIER

De test kan nog verder per land worden aangescherpt, zegt onder-

zoeker Saskia van Ruth. 'Italiaanse bio-eieren kunnen in een net iets andere verhouding kleurpigmenten bevatten dan Nederlandse.' De methode van Rikilt wordt inmiddels gebruikt door Skal, het controle-instituut voor biologische producten, en door NGO's zoals Wakker Dier. Er hebben zich nog geen buitenlandse opdrachtgevers bij het instituut gemeld om de test ook daar in te voeren. **AS**

>> RESOURCE.WUR.NL

ZOEK » NAAR ARCHIEF

Re:acties

@Jan Braakman "In hun urine werd DAN OOK geen clenbuterol aangetroffen" Wat bedoel je daarmee dan te zeggen? Dat de Nederlandse spelers...

@Wouterdom Vond het wel een relevante vraag. Grappig dat jij meent te kunnen bepalen wat wel en niet gevraagd mag worden....

@FSB: tja, iedereen heeft zo zijn eigen niveau...

Ook een mening? Mail je reactie naar resource@wur.nl

STROOMSTORING

Stroomstoringen op de campus kunnen voortaan een stuk langer gaan duren. Dat komt omdat er geen reservekabel meer ligt. De bestaande back-up is niet meer beschikbaar en Wageningen UR wil geen nieuwe aanleggen. Storingen kunnen in de toekomst oplopen naar maximaal twee dagen.

Edgar Vos ziet het optimistisch. 'Dat worden dus onverwachte vrije dagen.' Hij hoopt wel dat de RvB dan de gemiste werkuren compenseert. 'Tenslotte (sic) het werk moet voor de deadline af.' Volgens Sander is het 'met al die bouwwerkzaamheden' best mogelijk dat er een kabel geraakt wordt. 'Vorig jaar was er om die reden een flinke stroomstoring.' En twee dagen zonder stroom, dat lijkt Sander wel een beetje aan de lange kant.

BOMMEN IN BOSTON

Resource-hoofdredacteur Gaby van Caulil was in Boston toen daar een aanslag werd gepleegd tijdens de marathon. De groep van twaalf Nederlandse lopers waar hij deel van uitmaakte, bleef gelukkig ongedeerd.

Wouter kent waarschijnlijk Gaby's loopkwaliteiten want hij vraagt naar de tijd die hij heeft gelopen. Dat vindt Wouterdom dus echt niet kunnen. 'Wouter, hoe kun je bij een dergelijke gebeurtenis nou zo'n stupide vraag stellen!' Wouterdommer heeft ook geen enkel goed woord over voor Rob Goossens, die behulpzaam Gaby's tijd heeft doorgegeven. 'En daar dan nog serieus antwoord op krijgen ook...' FSB is het daar niet mee

eens. 'Alsof de sportieve prestaties er helemaal niet meer toe doen. Lijkt mij dat dát toch is waar de hele loopgroep speciaal voor naar Boston gekomen is.' FSB benadrukt nog maar een keer dat niemand uit die loopgroep gewond is geraakt. Maar zelfs als dat wel het geval zou zijn geweest, zou dat zou er niet toe mogen leiden 'dat je dat niet zou mogen vragen als dat nou toevallig is wat je graag wilt weten of wat voor jou misschien wél relevant is.' FSB weet wouterdom niet te overtuigen. 'tja, iedereen heeft zo zijn eigen niveau van relevantie.' Zo'n opmerking vraagt om een reactie van libertariër JH. 'Grappig dat jij meent te kunnen bepalen wat wel en niet gevraagd mag worden.'

LANDJEPIK

Het voedselblog van Albert Sikkema wordt goed gelezen. De nieuwste bijdrage ging over het kopen van landbouwgrond in ontwikkelingslanden, in goed Nederlands landjepik genoemd. Wat is de invloed ervan op voedselzekerheid?

Marianne Heselmans raadt aan om het boek *The Land Grabbers* te lezen van de journalist Fred Pearce. 'Hij heeft de hele wereld afgereisd om hierover te spreken met uiteenlopende belanghebbenden.' Marianne is van mening dat juist omdat cijfers zo weinig

zeggen, reportages en verhalen met mensen veel toevoegen in dit debat. 'Het geeft aan hoe verschillend effecten voor partijen en het milieu uit kunnen pakken van elke deal.'

colofon

Resource is het magazine en de website voor studenten en medewerkers van Wageningen UR. Resource magazine verschijnt tweewekelijks op donderdag.

Abonnement

Een abonnement op het magazine kost €58 (buitenland €131,50) per academisch jaar. Opzeggen voor 1 augustus.

Redactieadres

Akkermaalsbos 12, 6708 WB Wageningen (Actio, gebouw 116, bode 31). Postbus 409 6700 AK Wageningen. Secretariaat: Thea Kuijpers, resource@wur.nl. T 0317 484020 Website: resource.wur.nl. ISSN 1389-7756

Redactie

- drs. Gaby van Caulil (hoofdredacteur) gaby.vancaulil@wur.nl, T 0317 482997
- Rob Goossens (eindredacteur) rob.goossens@wur.nl, T 0317 485320
- ir. Roelof Kleis (ecologie, sociale wetenschappen, economie) roelof.kleis@wur.nl, T 0317 481723
- ir. Nicolette Meerstadt (webredacteur) nicollette.meerstadt@wur.nl, 0317 488190
- Linda van der Nat (studenten, onderwijs) linda.vandernat@wur.nl, 0317 481725
- Rob Ramaker (voeding, visserij) rob.ramaker@wur.nl, T 0317 481709
- Albert Sikkema (plant, dier, organisatie) albert.sikkema@wur.nl, T 0317 481724

Vormgeving

• Hans Weggen, hans.weggen@wur.nl, T 0317 485272; basisvormgeving magazine: Nies & Partners bno Nijmegen

Freelance auteurs

Alexandra Branderhorst, Jeroen Bok, Simone Herrewijn, ir. Yvonne de Hilster, Vita Hommersen, Milou van der Horst, Sander de Kraker, ir. Rik Nijland, Suzanne Overbeek, Pan Deli, ir. Astrid Smit, ir. Joris Tielens, Hoger Onderwijs Persbureau

Vertaling

Clare McGregor, Keen-Mun Poon, Clare Wilkinson

Foto's

Guy Ackermans, Manon Bruininga, Bart de Gouw, Sjoerd Sijsma, Emma Teuling, Hoge Noorden

Illustraties

Petra van Berkum, Esther Brouwer, Miesjel van Gerwen, Merel de Graaf, Guido de Groot, Yvonne Kroese, Henk van Ruitenbeek

Redactieraad

ir. Martijn de Groot (voorzitter); ir. Marianne Heselmans, ir. Marco Hoffman, dr. ir. Patrick Jansen, Suzanne Jansze. redactieraad.resource@wur.nl

Advertenties

Extern: Bureau van Vliet, T 023-5714745, m.dewit@bureauvanvliet.com
Intern (gereduceerd tarief): Hans Weggen, T 0317-485272, hans.weggen@wur.nl

Uitgever

Corporate Communications & Marketing Wageningen UR

Resource wordt gedrukt op papier uit verantwoord beheerde bossen.

Voor de klas

Een klas vol middelbare scholieren in bedwang houden, en ze nog wat leren ook. Voor veel Wageningse studenten is het een aantrekkelijk beroepsperspectief. De succesvolle Minor Educatie moet de komende jaren fors gaan groeien, dankzij een impuls van de regering. Aan de studenten zal het niet liggen, die zijn enthousiast. ‘Nog nooit heb ik me zo op mijn plek gevoeld, ik stond vol vertrouwen voor de klas.’

tekst: Linda van der Nat / foto's: Guy Ackermans

Het is al meer dan tien jaar de frustratie van beleidsmakers: een groeiend tekort aan leraren enerzijds, terwijl anderzijds het leger aan academisch geschoolden gestaag toeneemt. In 2008 besloot het ministerie van Onderwijs dat lerarenpotentieel aan te boren door het studenten mogelijk te maken om relatief snel de onderwijsbevoegdheid te halen. De minor Educatie was geboren.

Wageningen greep de kans met beide handen aan en startte haar minor Educatie in 2010. Na een opleidingstraject van een half jaar kunnen bachelorstudenten daarmee lesgeven op de onderbouw van havo en vwo, en op het vmbo-tl. De universiteit levert sindsdien docenten Biologie, Aardrijkskunde, Scheikunde, Natuurkunde en Economie.

De minor Educatie voelde voor Wageningen als een logische stap, vertelt Piety Runhaar, universitair docent bij Education & Competence Studies en coördinator van

‘De minor Educatie past in de traditie van Wageningen’

de minor. ‘De minor past in de traditie van Wageningen om nauw samen te werken met het voortgezet onderwijs. Tot de jaren tachtig hadden we ook een volwaardige lerarenopleiding.’

Gemiddeld trekt de minor 18 kandidaten per jaar, met een piek van 28 deelnemers in het collegejaar 2011/2012.

ONDERWIJSBEVOEGDHEID

Studenten kunnen niet met elke opleiding de educatieve minor volgen. Bachelorstudenten Biologie, Plantwetenschappen, Dierwetenschappen, Economie en Beleid, Bodem, Water & Atmosfeer, Landschapsarchitectuur en

Ruimtelijke Planning, Internationaal Land & Waterbeheer en Moleculaire Levenswetenschappen kunnen na afloop van de minor hun tweedegraads bevoegdheid krijgen. Studenten van andere opleidingen krijgen een

getuigschrift. Ze kunnen dan in veel gevallen al wel lesgeven op een school, maar zullen tijdens het werk inhoudelijke vakken moeten volgen om zo alsnog aan de vakeisen te voldoen.

Dat zijn mooie aantallen, maar het kan beter. Een gemiddelde van 30 moet haalbaar zijn, meent de universiteit. Daarom greep Wageningen direct haar kans toen er onlangs vanuit het ministerie van Onderwijs extra geld beschikbaar kwam om nog meer studenten warm te laten lopen voor een baan in het onderwijs.

Met het geld wil Runhaar het aantal opleidingen uitbreiden waarmee studenten een tweedegraads bevoegdheid kunnen halen. Daarnaast wil ze het gebruiken om de minor beter onder de aandacht te brengen bij studenten. Ook moeten studenten volgens haar een beter beeld krijgen van wat er ná de minor mogelijk is. ‘Hoe zit het bijvoorbeeld met vrijstellingen als ze nog een eerstegraads lerarenopleiding willen doen?’

In elk geval is het volgens haar een misverstand te denken dat je de minor alleen kunt volgen als je per se docent wilt worden. ‘Het is een leerervaring die je mee kunt pikken en waar je de rest van je carrière profijt van hebt.’

INGE BEUKEMA

BSc Bodem, Water & Atmosfeer

Gaf: Natuurkunde

Nu: bezig met de master

'Ik heb altijd heel hard geroepen: wat ik ook word, ik word géén docent. Daar leek me echt niks aan. Ik herinner me nog mijn eigen klas op de middelbare school. Die kon behoorlijk vervelend zijn, daar had ik echt geen zin in.

Bij de opleiding Bodem, water en atmosfeer ben je er niet mee bezig hoe je informatie overbrengt op anderen. Dat was voor mij de reden om voor de Minor Educatie te kiezen. Ik dacht, het is maar voor een half jaar, als ik het niet trek dan stop ik ermee.

Voor mijn stage kon ik terecht op mijn oude middelbare school in Zwolle. Dat was wel een leuke ervaring. De laatste keer dat ik daar was, zat ik tussen de andere leerlingen in de aula, dat was vertrouwd terrein. Nu zat ik ineens in de docentenkamer naast mijn leraren van vroeger; terwijl ik daar als leerling nooit mocht komen.

Ik gaf les aan havo- en vwo-leerlingen. De eerste dag was spannend, ik vond het vrij heftig om ineens voor zo'n klas te staan. In het begin vond ik het wel lastig om autoriteit uit te stralen, want het leeftijdsverschil is toch best klein. Op een gegeven moment merk je echter dat je echt veel meer weet dan de leerlingen, je hebt veel meer levenservaring. Op het moment dat je dat gaat inzien, komt het ook zo over. Ik werd voor de leerlingen 'mevrouw' en 'u'.

Natuurlijk waren er ook mindere momenten. De havo-leerlingen probeerden me echt uit. Ze keken wel verbaasd toen ik ineens mensen de klas uit stuurde. De vwo-klassen waren heel anders. Ze namen me echt mee. Het scheelde dat ik de enige vrouwelijke natuurkundedocent was daar op school. Dat werkte in mijn voordeel, zeker voor de meisjes. Zij dachten: bah, natuurkunde is voor jongens. Dat er dan ineens een jonge meid voor de klas staat, dat trekt de aandacht.

Ik zie het onderwijs als een hele mooie tweede optie. Ik volg nu een master en moet nog stagelopen. Misschien denk ik daarna: lesgeven was een stuk leuker. Dan kan ik altijd nog mijn eerstegraads bevoegdheid halen. Ik heb inmiddels gemerkt dat er een vrij groot tekort is aan natuurkundeleraars; Pantarijn heeft me al twee keer gevraagd of ik kon invallen. Ik ben dan ook de eerste die de lesbevoegdheid voor natuurkunde heeft gehaald op de universiteit.'

'Ik heb ne nog nooit zo op mijn plek gevoeld'

BAS ADELERHOF

BSc Landschapsarchitectuur & Ruimtelijke Planning

Gaf: Aardrijkskunde & Theater

Nu: BSc afronden en dan het onderwijs in

'Ik heb altijd al geweten dat het leraarschap iets voor mij is. Toch heb ik niet gelijk gekozen voor een lerarenopleiding. Ik heb keihard moeten knokken voor mijn vwo, daar wilde ik ook echt iets mee doen.

Op het moment dat we een minor moesten kiezen, was de minor Educatie voor mij de enige optie. En het is een van de beste keuzes die ik tijdens mijn studie heb gemaakt. Ik vind theorie interessant, maar de praktijk trekt me veel meer. De educatieve minor is een heel creatieve en praktische studie; het wetenschappelijk karakter ligt wat lager en dat vond ik wel prettig.

Ik heb de minor als heel relaxed ervaren, terwijl-ie behoorlijk intensief was. Je bent constant bezig met een zoektocht naar jezelf, je krijgt constant een spiegel voorgehouden en je reflecteert je echt suf. Ik heb geleerd dat ik niet zo perfectionistisch hoeft te zijn. Je hebt niet alles voor 100 procent in de hand, hoe graag je dat ook zou willen.

De stage was geweldig. Daar heb ik me echt met volle energie ingestort. Ik heb me nog nooit zo op mijn plek gevoeld, ik stond vol vertrouwen voor de klas. Op Pantarijn heb ik op alle niveaus lesgegeven. Die afwisseling vond ik erg leuk want de onderlinge verschillen zijn enorm. Op het vmbo moet je echt een band opbouwen met de leerlingen, veel over jezelf vertellen. Ik heb bijvoorbeeld veel optredens voor straattheater, in binnen- en buitenland. Na het weekend vroegen ze altijd of ik opgetreden had en hoe het was. Ze waren heel direct en hebben altijd een mening klaar. Op het gymnasium waren ze juist heel erg van de feitjes. Als ik iets uitlegde, vroegen ze standaard door. Er kwam geen einde aan. Die lessen waren gewoon niet voor te bereiden.

Na de zomer heb ik mijn bachelor en dan wil ik het onderwijs in, ik kan niet genoeg motivatie opbrengen om op de universiteit nog een master te doen. In mijn stageverslag heb ik ook geschreven: "Zak maar in het kanaal met je opdrachten en laat mij lekker lesgeven." Over een paar jaar zal ik wel mijn eerstegraads bevoegdheid gaan halen om zo mijn baankansen te vergroten. Maar vooralsnog vind ik het prima om tweedegraads docent te zijn.'

MARLIES BUNTE

BSc Internationale Ontwikkelingsstudies

Gaf: Aardrijkskunde

Nu: de bachelor aan het afronden

'Al op de middelbare school had ik interesse voor het onderwijs. Het trok mij wel. Maar ik heb toch gekozen voor een opleiding op de universiteit, want meteen het onderwijs in, dat vond ik ook zo definitief.

Tijdens de minormarkt kwam ik erachter dat je hier de Minor Educatie had, toen dacht ik: dit wordt 'm. Ik wilde graag even iets heel anders doen. Het leek me fijn om praktisch bezig te zijn en tijdens de minor sta je bijna vanaf het begin drie dagen in de week voor de klas.

De minor is heel intensief. Je leert in een half jaar aan pedagogische en didactische vaardigheden wat je tijdens een hbo-opleiding in vier jaar leert. Er wordt echt wat van je verwacht. Je moet reflecteren op je eigen gedrag, nieuwe leerdoelen stellen, je sterke en zwakke punten benoemen en verbeteren. Voor sommige mensen, ook voor mij, was het best moeilijk en confronterend om dat op papier te zetten. Maar het was wel heel nuttig, want je leert wat je fout doet en wat goed gaat.

Ik gaf Aardrijkskunde op een middelbare school in Veenendaal. Dat was ook het vak dat ik op de middelbare school het leukst vond. Het is een breed vak, het gaat om de wereld. Dat heeft mijn opleiding ook, dus er zijn wel raakvlakken.

Mijn stage vond ik heel erg leuk. Je staat ineens voor een klas met twaalf- tot vijftienjarigen en je mag je kennis overdragen over een onderwerp waar je zelf heel enthousiast over bent. Daarbij maakte ik handig gebruik van mijn ervaringen in het buitenland. Om een verhaal te illustreren over *braindrain* vertelde ik over twee Ghanese jongens die ik tijdens mijn reis door Afrika had ontmoet. De leerlingen waren een beetje ingekakt, maar toen ik daarover begon werden ze ineens wakker. "Hoe kan het dat u in Afrika bent geweest? Oh wat gaaf, dat willen wij ook!"

De omgang met leerlingen vond ik geweldig. Op die leeftijd zijn ze enorm eerlijk. Ik kom uit Twente en praat met een accent. Op mijn eerste dag vroeg een meisje: "Mevrouw, komt u van het platteland ofzo?" Nou, toen lag ik helemaal dubbel.

Na de zomer ga ik een master doen in Wageningen, maar ik wil daarna ook graag mijn eerstegraads bevoegdheid halen. In mijn vakgebied is het moeilijk om een baan te krijgen dus het is handig om meerdere kanten op te kunnen.'

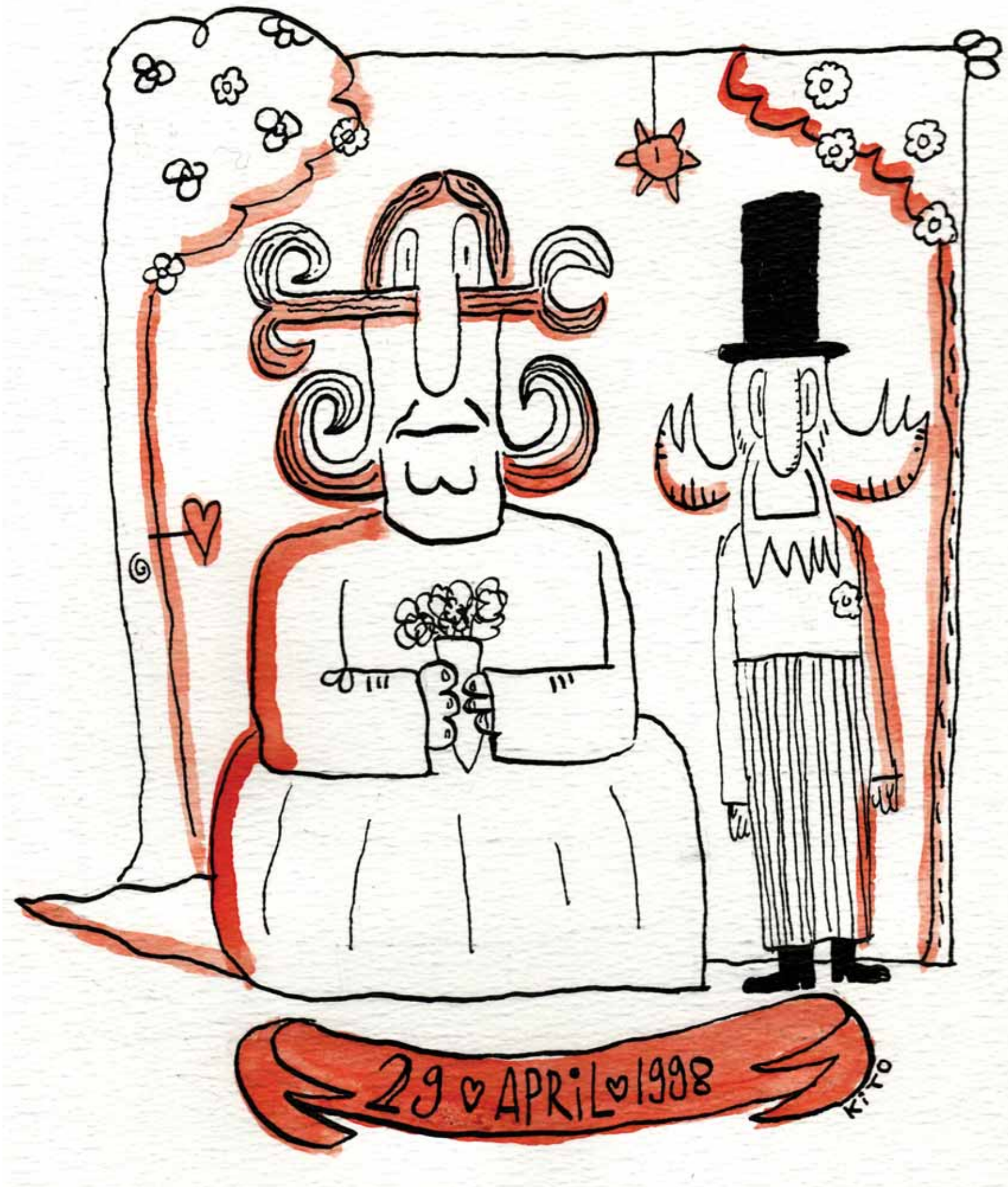

ORION

Op 6 mei is het zover, dan gaan de eerste colleges van start in Orion, het tweede onderwijsgebouw van de universiteit op de campus. De studenten krijgen dan college in de grote collegezaal met 700 plaatsen of maken gebruik van de pc-zalen en practicumruimtes op de zes verdiepingen erboven. Die vervangen de tijdelijke onderwijsruimten op de Dreijen. Alle voorzieningen, zoals de kantine en het studentencafé, zijn op 6 mei beschikbaar. De gemonteerde foto geeft een bijzondere blik op het gebouw: alle zijden van het vijfhoekige ontwerp naast elkaar. Duidelijk is zo het patroon van blokken en blokjes te zien, alleen doorbroken door de volmaakte cirkel van het logo. Begin september is de officiële opening. AS, foto Guy Ackermans

Het verstands- huwelijk dat stand hield

Het is misschien wel de belangrijkste datum in de geschiedenis van deze organisatie: 29 april 1998. DLO en universiteit gingen samen verder. Het was een gearrangeerd huwelijk waar niet iedereen even gelukkig mee was, maar succes bleef niet uit.

tekst: Gaby van Caulil / **illustratie:** Kito

Wie nu studeert of hier onlangs is komen werken, kan het zich nauwelijks voorstellen, maar het had een haar gescheeld of Wageningen UR had nooit bestaan. De universiteit zou dan zijn verdeeld over Utrecht en Nijmegen, de DLO-instituten zouden zijn opgegaan in TNO en NVWA. De huidige campus zou dan een kaal landschap zijn gebleven, aan de rand van Wageningen, een stadje dat buiten de Gelderse vallei alleen geassocieerd zou blijven met de capitulatie.

In 1995 was dat een reëel vooruitzicht. In de minister-raad stelde onderwijsminister Ritzen meermaals voor om de kleinste universiteit onder te brengen bij de Utrechtse faculteit Diergeneeskunde. Volgens Ritzen was het onverantwoord om een universiteit te laten voortbestaan waar minder dan vijfhonderd studenten instromen. In mei 1996 stuurden Utrechtse universiteitsbestuurders zelfs een brief naar Wageningen waarin ze een 'alliantie' voor-

stelden – waarbij ze wel opmerkten dat de Utrechtse faculteit Diergeneeskunde per jaar net zoveel studenten afwees als dat er in Wageningen begonnen. En als de landbouw-universiteit naar OC&W gaat, zo dachten ambtenaren van

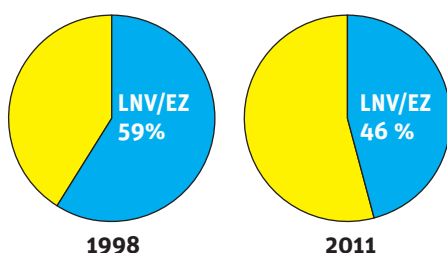
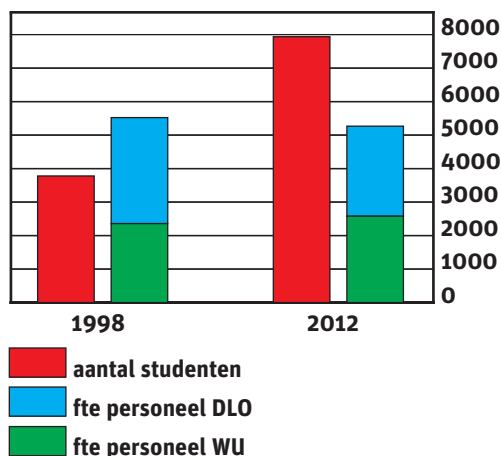
Begin jaren negentig draaiden de DLO-instituten stevig verlies

het ministerie van LNV toen hardop, dan kunnen de DLO-instituten bij TNO ondergebracht worden.

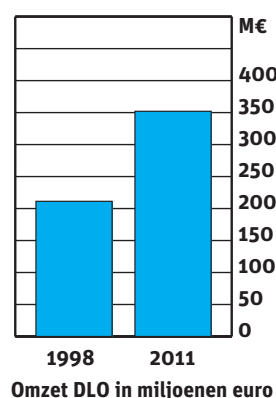
Ging het zo slecht dan? Ja. Begin jaren negentig draaiden de DLO-instituten stevig verlies. Wat nu DLO is, bestond toen uit wel vijftig stichtingen, van grote instituten als ID-Lelystad (diergezondheid), IBN (bos en natuur) en CPRO (gewassen) tot kleine proefboerderijen voor praktijkonderzoek naar aspergeteel of varkenshouderij. Die hadden allemaal een eigen bestuur. Bovendien werk-

Het aantal studenten is vergeleken met 1998 meer dan verdubbeld, terwijl het aantal fte bij Wageningen University slechts minimaal toenam. Bij Wageningen UR als geheel daalde het aantal fte met bijna 5 procent.

Het aandeel dat het ministerie in de omzet van DLO heeft daalde tussen 1998 en 2011 met bijna een kwart (boven), terwijl de omzet met meer dan de helft toenam (recgts).

ten ze niet erg commercieel. Op dat gebied had de vanzelfsprekende en relatief grote overheidsbijdrage ze lui gemaakt.

Bovendien was landbouw in het verdomhoekje gekomen en daarmee ook de onderzoeksfinanciering. Na de Tweede Wereldoorlog had voedselproductie hoge prioriteit, maar in de jaren zeventig en tachtig verdampte die waardering. Landbouw kreeg tal van negatieve associaties: overproductie, mestoverschot, pesticiden, insecticiden. Het ministerie van LNV verloor aan kracht en er werd bezuinigd op het praktijkonderzoek en de voormalige DLO-instituten.

Ook de landbouwuniversiteit had daar last van – tja, die naam. Studenten keerden zich af. Begin jaren tachtig telde de vijf (!) opleidingen in de plantenteelt van de, toen nog, landbouwhogeschool driehonderd eerstejaars, dat aantal daalde naar veertig halverwege de jaren negentig. Het dieptepunt moest toen nog komen: in 2004 begonnen niet meer dan vijf eerstejaars aan een plantenopleiding. Een onhoudbare situatie.

RAPPORT PEPER

DLO en de universiteit leidden beide een zieltoegend bestaan en voor ingewijden was het wel duidelijk: krachten bundelen of omvallen. Dick de Zeeuw was een van de eersten die een samengaan opperde. Hij wist waar hij het over had, tussen 1976 en 1985 was hij directeur van de Directie Landbouwkundig Onderzoek van het ministerie, de vier jaar daarna voorzitter van de landbouwuniversiteit. Hij en oud-hoogleraar Rudy Rabbinge fluisterden het idee

van een verbintenis in bij landbouwminister Van Aartsen. Deze vroeg in de herfst van 1995 aan politicus Bram Peper om een advies op te stellen over de toekomst van de “kennisinfrastructuur van de landbouwsector”. In mei 1996 presenteerde Peper een – onder oud-Wageningers beroemd – rapport dat de geboorte zou inleiden van Wageningen UR.

Na een rondgang bij universiteiten, scholen, bedrijven, ngo's en ambtenaren concludeerde Peper dat ‘de positie van de Nederlands landbouw ernstig wordt bedreigd’. Voor ‘het agri-kenniscentrum Wageningen en omgeving’ zag hij toekomst als het een holding werd met twee werkmatschappijen: één voor het wetenschappelijk onderwijs en promotieonderzoek, en één organisatie voor het probleem-georiënteerd onderzoek. Die tweede zou delen van DLO, van het praktijkonderzoek én van de landbouwuniversiteit omvatten. Peper wilde, naar Amerikaans voorbeeld, onderzoek en onderwijs uit elkaar halen: ‘Vanwege hun specifieke karakter dienen de functies onderwijs en onderzoek organisatorisch in verschillende eenheden ondergebracht te worden.’ Dat laatste bleek een brug te ver. Een visionair plan misschien, maar alleen al het opknippen van de universiteit in eerste (doctoraal) en tweede fase (promotie) zou een aanzienlijke wetswijziging betekenen.

Maar een holding kwam er wel. De DLO-instituten werden losgekoppeld van het ministerie en met de universiteit onder één college van bestuur gebracht. In 1997 werd Cees Veerman aangesteld als eerste bestuursvoorzitter. Op 29 april 1998, 15 jaar geleden, benoemde minister Van Aartsen een Raad van Toezicht en tekende de stichtingsakte van wat toen nog heette Kenniscentrum Wageningen.

OPTIMISME

Dat alles ging niet zonder slag of stoot. De begintijd was zwaar, zo heeft Cees Veerman ooit laten vallen bij topambtenaar Tjibbe Joustra. ‘Er heerste een depressieve stemming’, vertelde toenmalig rector Bert Speelman in 2008 aan *Resource*. Op de werkvloer keken DLO'ers jaloers naar de universiteit, waar wetenschappers zonder zich om de markt te bekommeren hun onderzoek konden doen. De DLO-directies zagen de academici als ordeloze kinderen aan de borst van de overheid. De universiteit moest in die tijd niets hebben van de markt, samenwerking met bedrijven zou het academische klimaat alleen maar beschadigen.

Nog in hetzelfde jaar kreeg de universiteit een korting opgelegd van 25 miljoen euro, uit het regeerakkoord van Paars II. Vier opleidingen en 25 leerstoelen werden geschrapt. De onrust was groot: er kwamen inspraakbijeenkomsten en demonstraties. In 2003 kwam daar nog

een bezuiniging bij van 50 miljoen euro, bij vooral DLO.

Toch begon vanaf die tijd het optimisme te groeien. Samen haalden DLO en universiteit relatief makkelijk grote EU-projecten binnen – dat stimuleerde. En er kwam nieuwbouw; op de campus werd veel onderzoek geconcentreerd in Gaia, Lumen en Atlas. Voedselproductie kwam maatschappelijk weer in de lift en daarmee de belangstelling voor Wageningse opleidingen. De studenteninstroom begon te stijgen. Forum verrees op de campus. Studenten waardeerden het kleinschalige Wageningse onderwijs steeds meer. In 2005 bereikte de universiteit de eerste plek in de Keuzegids Hoger Onderwijs, een positie die ze sindsdien niet meer afstond.

De organisatie breidde uit. De drie groene hogescholen uit Velp, Leeuwarden en Deventer sloten aan (voor even dan). Er kwam één groot instituut voor het schelpdier-, visserij- en kustonderzoek onder de paraplu van Wageningen UR: Imares. Daar ontstonden al snel gezamenlijke projecten met universitaire onderzoekers.

HERREZEN

Er bleef weerstand, maar op minder plekken. Zo is bij de sociale wetenschappen de integratie nauwelijks tot stand gekomen: het LEI in Den Haag en de Leeuwenborch weten elkaar nauwelijks te vinden. Maar voor veel universitair onderzoekers bij de kenniseenheden Plant en Dier bleek de vrees dat fundamenteel onderzoek niet kan gedijen in een zakelijke omgeving ongegrond. Wat meehielp: vanaf 2006 kreeg de universiteit drie jaar achterelkaar een prestigieuze Spinoza-premie – de hoogste Nederlandse onderscheiding voor fundamentele wetenschap.

In 2010, vijftien jaar na de voorgestelde sterfhuisconstructies, is Wageningen UR het lichtend voorbeeld voor het Haags topsectorenbeleid. In het regeerakkoord van

In 2010 is Wageningen het lichtend voorbeeld voor het Haags topsectorenbeleid

Rutte I wordt de “Food Valley in Wageningen” geroemd, in de regeringsverklaring van Rutte II staat de landbouwsector symbool voor de innovatiekracht van Nederland.

En nu, in 2013? De bouwsector verkeert in grote crisis, maar op de campus verrijzen het ronde pand van hogeschool Stoas, de witte laboratoria van FrieslandCampina en het robuuste Orion. Elke dag rijden duizenden forenzen stapvoets over de Mansholtlaan, staat er een fietsfile op de Churchillaan en vertrekt elke tien minuten een volle bus 88 vanaf het station. Allemaal op weg naar de plek die bijna een kale vlakte was gebleven. ①

PLANTENVEREDELING, EEN SPROOKJESHUWELIJK

Zélf s bij Plantenveredeling begon het met animositeit. ‘In het begin vond je mij maar een rare knakker,’ zegt de DLO’er Ton den Nijs tegen de hoogleraar Richard Visser. Visser kende aanvankelijk alleen zwakke punten van Den Nijs. Hij was een ouwehoer en een betweter, zo had hij tenminste horen zeggen.

Op de kamer van Visser blikken ze samen terug op de fusie van de DLO-unit en de leerstoelgroep Plantenveredeling. Aan de kast hangt, bijna spottend, een poster van Loesje: ‘Nieuwe trend – een beetje bedrijf heeft een eigen universiteit.’

Nergens anders is de integratie verder doorgevoerd dan bij Plantenveredeling. De hoogleraar is tevens *business unit manager*. DLO- en universitair onderzoekers zitten op één kamer. DLO’ers geven soms onderwijs, universitaire wetenschappers doen soms beleidsondersteunend onderzoek. Veel collega’s weten van elkaar niet of ze een DLO- of een WU-contract hebben. Ja, op Goede Vrijdag – dat is een verplichte vrije dag bij de universiteit.

De aanzet tot het huwelijk kwam van de huidige rector. Martin Kropff, toen directeur van de kenniseenheid Plant Sciences,

stelde voor clusters te maken van leerstoelgroepen en *business units*.

In de eerste gesprekken was het aftasten. Den Nijs: ‘Het was zoals egeltjes vrijen.’ Hij leidde in die tijd het DLO-onderzoek naar plantenveredeling. Er was enig contact, vooral via stagiaires. ‘Wij vertelden ze niet alles. Ik weet nog dat onze onderzoeker Chris Mollema een geurstof ontdekte die de komkommers resistent maakt voor een vraatinsect. Dat wilden we patenten. Dus mocht Marcel Dicke, de hoogleraar entomologie, dat absoluut niet weten!’ Visser: ‘En alles wat wij met bedrijven deden, zagen zij als een regelrechte aanval.’

In 2005 fuseerden beide groepen. Richard Visser werd het hoofd. ‘Ik leidde het als een universitaire groep. Iedere onderzoeker werd aangemeld en indien mogelijk lid van onderzoekscholen en iedereen werd belast met het begeleiden van promovendi.’ De integratie is nu wel voltooid, constateert hij. ‘In het begin hadden we het nog over wij en zij, maar dat is nu verdwenen. Er kwamen nieuwe mensen, de meesten zullen niet eens weten dat het vroeger aparte afdelingen waren.’ ②

LANG LEVE DE MONARCHIE?

Met de troonswisseling op 30 april neemt koning Willem-Alexander het stokje over van koningin Beatrix. Heeft een koningshuis anno 2013 nog een toegevoegde waarde? Of is de monarchie achterhaald?

tekst: Suzanne Overbeek / foto: Koninklijk Huis

Hana Nobels-Sahusilawane

Secretaresse Plant Research International, Nederland

‘Ik ben met het koningshuis opgegroeid, in ons gezin had het koningshuis echt status. Beatrix is een geweldige vrouw, ze is tegelijk met mijn moeder jarig en dat schept een band.

Ze heeft het goed gedaan de afgelopen jaren. Koningin zijn kost heel veel tijd, je wordt geleefd: petje af voor de koninklijke familie. Ik heb alle vertrouwen in Willem-Alexander. Máxima is geweldig mens qua persoonlijkheid; door haar gewone, belangstellende en warme uitstraling. Ze geeft een goed voorbeeld voor mensen die moeten integreren in Nederland, zo kan het ook!’

Ekaraj Paudel

PhD student Food Process Engineering, Nepal

‘In Nepal hadden we tot tien jaar geleden ook een monarchie, maar die is verdwenen. De situatie in mijn land is nu verre van stabiel. Als republiek gaat het Nepal tegenwoordig slechter dan toen er nog een koning was. Misschien is de overgang van monarchie naar republiek nog niet voltooid, en zal de situatie in het land nog verbeteren. Toch is het volgens mij altijd goed om een monarchie te hebben. Dat geeft een land haar identiteit.’

Floor Biemans

Masterstudent Dierwetenschappen, Nederland

‘Het koninklijk huis is onzin, het kost een hoop geld en heeft alleen symbolische waarde. Nuttig is het niet. Het interesseert me niet wat ze de hele dag doen. Daarom vind ik het

jammer dat er veel geld naar toe gaat, dat kan beter besteed worden. Leden van de koninklijke familie worden in hun functie geboren, ze zijn bevoorrecht zonder er wat voor gedaan te hebben. Het is beter als iemand met charisma de taken over zou nemen, iemand die ervoor gestudeerd heeft en ervoor gekwalificeerd is. Het koningshuis mag wat mij betreft weg. En als ze dan echt moeten blijven, dan voor een paar miljoen minder.’

Inomjon Babadjanov

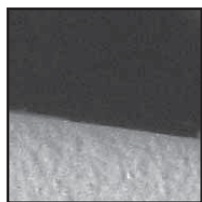

Masterstudent Environmental Sciences, Uzbekistan

‘Oezbekistan had eerst een president en daarna kwam het parlement. Dat wordt samengesteld door middel van vrije verkiezingen. Het is goed dat burgers hun eigen bestuur

kunnen kiezen, daarom ben ik blij dat we geen monarchie hebben. Hoewel ik niet de indruk heb dat de koningin hier veel te zeggen heeft. De werkelijke macht ligt bij de minister-president.’

Eva Drukker

Bachelorstudent Biologie, België

‘Ik merk heel weinig van het koningshuis, heb niet het idee dat ze überhaupt wat doen. Van het Belgische hoor je helemaal niks, van het Nederlandse een beetje. Eigenlijk hoor je het alleen als er iets is gebeurd met de koninklijke familie, en dan is er meteen veel te veel gezeur op het nieuws. Als koningin Beatrix – met haar hoed op – op bezoek is in een ver land, is het wel grappig dat ze Nederland vertegenwoordigt. Iedereen in het buitenland houdt haar, dat is leuk. Wat dat betreft én voor Koninginnedag, heeft het wel charme om een koningshuis te hebben.’

Bright Boakye-Yiadom

VHL-student Livestock Chains, Ghana

‘Ghana heeft ook een monarchie, maar niet zoals die in Nederland. Bij ons bestaat er een systeem van meerdere stammonarchieën met een onderlinge hiërarchie. Een monarchie houdt de samenleving in balans en staat voor datgene waar de mensen in geloven, hun collectieve waarden. Monarchie is goed omdat het de mensen helpt te begrijpen waar ze vandaan komen, zodat ze zich één voelen. Het beschermt en houdt mensen bij elkaar.’

Mengxi Bian

Masterstudent Food Quality Management, China

‘Ik hoorde pas een paar dagen geleden voor het eerst iets over de koningin van Nederland. Dat ze het land representeert, maar eigenlijk niet echt iets doet. In China kennen we een president. Wanneer er iets vreselijk gebeurt in het land, ontfermt hij zich over de mensen. Misschien dat de koningin hier hetzelfde doet? De president van China is niet echt door het volk gekozen, hij wordt deels door zijn voorganger aangewezen maar voornamelijk door de regering. Ik weet niet welk systeem beter is, ze lijken eigenlijk wel op elkaar.’

Nu nog kroonprins Willem-Alexander met zijn vier prinsessen.

John Schouten

Kantinebeheerder Sports Centre de Bongerd, Nederland

‘Prima dat het koningshuis er is, het is leuk voor ceremonies, om lintjes door te knippen. Maar daarnaast voegt het niet veel toe. Toch vind ik het wel goed dat Nederland een koningshuis heeft, ik vind het geen geldverspilling. Griekenland en Cyprus, dat is geldverspilling. Koningin Maxima komt naar Wageningen op 5 mei en iedereen is in vuur en vlam. Het is wel leuk dat ze een kwartiertje langs komen. Maxima is een lekker wijf en met Willem-Alexander zou ik graag een biertje drinken.’

VAN WIJNMEESTER NAAR WAGENINGSE MASTER

Huub Lenders (55) maakte furore als biologische wijnbouwer in Portugal. Maar nu studeert hij in Wageningen om zijn ambities op het gebied van duurzaamheid waar te kunnen maken. 'Ik voelde me een ouwe kameel tussen de lammetjes'.

Veel studenten beginnen zonder veel levenservaring aan hun opleiding. Maar bij de masterstudie Management, Economics and Consumer Studies (MME) vinden we een opmerkelijke uitzondering op deze regel. Huub Lenders (55) lijkt zijn carrièrepad van achteren naar voren te volgen: hij begon zijn studie pas ná een succesvolle carrière als wijnboer in Portugal. Waarom zou iemand die, letterlijk en figuurlijk, al zo ver gekomen is, toch weer teruggaan naar de collegebanken? Dat heeft alles te maken met zijn droom van een helder duurzaamheidsmodel.

We ontmoeten Huub tijdens de lunchpauze. Net als andere studenten heeft hij zelf bruine boterhammen meegenomen. Hoe voelt hij zich tussen hen? Lenders lacht. 'Tijdens de schakelvakken zat ik in de groep bij een oud-klasgenoot van mijn dochter. Ja, dan voel je wel een beetje een ouwe kameel tussen de lammetjes.' Maar in de masteropleiding zijn de studenten iets ouder. 'Ik voel me nu meer mezelf. Meer nieuwsgierig dan ongemakkelijk.'

Het was zijn droom om in Wa-

Lenders studeert in Wageningen

geningen te studeren, vertelt hij. Maar die droom moest dertig jaar worden uitgesteld. 'Mijn vader was ziek in de tijd dat ik van de middelbare school kwam. Daarom moest ik op de boerderij werken.' In 1989 vertrok hij naar Portugal. 'Ik was op zoek naar een nieuwe uitdaging', vertelt hij. Lenders kocht een verlaten stuk landbouwgrond en veranderde dat in een florerende wijngaard met een bed & breakfast erbij: Ibergue do Bonjardim. Het was zo'n succes dat zelfs de Portugese staatssecretaris voor Landbouw een kijkje kwam nemen en over een 'voorbeeldbedrijf' sprak.

DUURZAAM MODEL

Voor de opleiding van zijn kinderen was Portugal echter een minder geschikte plek. Daarom nam het gezin in 2004 de beslissing om terug te keren naar Nederland. Huub Lenders ging zelf ook terug naar school: hij haalde zijn Master of Food & Agribusiness en kreeg een baan als docent bij een ma-

nagementopleiding in Dronten. Ondertussen bleef hij samen met z'n vrouw ook de wijnboerderij in Portugal draaiende houden.

Tot er in 2012 een nieuw keerpunt in z'n leven volgde. Hij nam ontslag en begon met de master in Wageningen om gehoor te geven aan een ambitie

die zich in zijn nieuwe vaderland had ontwikkeld. 'Daar was ik vanaf het begin bezig met biologische wijn, maar ik stuitte op de vraag hoe je dat kunt kwantificeren.' Met de kennis van zijn opleiding wil hij een model ontwikkelen waarmee duurzaamheid voor een bepaald product meetbaar, en dus vergelijkbaar kan worden gemaakt. 'Met mijn model kun je intensieve landbouw vergelijken met biologische. Je kunt het zien als een 'footprint' die wordt uitgedrukt in geld, maar daarbij wel uitgaat van sociale, ecologische en economische factoren.'

Studeren in Wageningen heeft voor Lenders iets van het verwezenlijken van een jeugdroom, maar inmiddels reikt zijn doel verder dan het behalen van een papertje. 'Ik zoek professionals en studenten die me kunnen helpen om mijn model te realiseren.' Want Lenders heeft nog heel wat te doen. Later als hij groot is. Derek Deli Pan

'HET IS EEN KEER IETS ANDERS'

Wie? Irene Poll

Wat? Student Food Quality Management

Waarom? Doet mee aan de Student of the Year-verkiezing van studenten.net.

Waarom doe je mee aan de verkiezing?

'Een vriendin heeft me aangespoord. De verkiezing is best wel tof, achter de organisatie zitten een groot castingbureau en heel veel sponsors. Er gaan zoveel deuren voor je open. De fotoshoot was heel tof en de winnares mag voor America Today model staan. Dat is weer een keer iets anders, ik stort me graag in nieuwe avonturen.'

Wat ga je doen om stemmen te winnen?

'Ik spreek mijn achterban aan, door middel van social media en andere kanalen. Volgende week heb ik een afspraak met een jongen (Lex) uit Amsterdam die ook aan de verkiezing mee doet. Samen gaan we een liedje schrijven, opnemen en op Youtube en Facebook knallen. Hopelijk krijgen we daardoor nog meer stemmen.'

Stemmen op een modellenfoto op een site. De Student of the Year-verkiezing klinkt wel een beetje oppervlakkig...

'In 't begin is het wel oppervlakkig, dan is het alleen mensen spammen om stemmen te verzamelen. Dat is niet echt mijn ding. Met het debat in de kwartfinale zullen we waarschijnlijk op aspecten ingaan zoals 'hoe zou jij het onderwijssysteem willen veranderen?'. Als ik de finale haal mag ik ook nog een betoog schrijven. Die onderdelen van de verkiezing vind ik leuker, het heeft inhoud en ik heb er zelf meer controle op.' Suzanne Overbeek

Lenders als wijnboer in Portugal.

Eerlijke marktplaats voor agrariërs en thuishokks

Je voedsel direct dáár kopen waar het geproduceerd/verbouwd wordt. Dat geeft de producent een betere prijs en de consument meer gevoel bij wat hij eet. Twee Wageningse studenten lanceerden eind april de website die producent en eindgebruiker bij elkaar moet brengen: socialfoodmarket.nl

Eigenlijk werkt socialfoodmarket net zo eenvoudig als Marktplaats. Iedereen kan tekst en foto's uploaden. Een Zeeuwse aardappelteler en een Betuwse appelboer kan er terecht, maar ook iemand die zelf bessensap bottelt, of een thuishokk die afhaalgerechten klaarmaakt. 'Wij zijn een verzamelpaats van aanbieders. Bedoeld voor mensen die graag een eerlijke prijs direct aan de producent betalen', vertelt Mark Lammers.

Het idee voor de website ontstond anderhalf jaar geleden, bij een kop koffie in de pauze van een college. Mark en mede-initiatiefnemer Pim Meurs (bekend als Wageningse damgrootmeester) brainstormden over hoe Marks Griekse 'schoonvader' een betere prijs voor zijn olijfolie zou kunnen krijgen. Pim: 'Net als andere telers krijgt ook hij maar een fractie van de winkelprijs.' De machtspositie van retailgiganten als Albert Heijn is daar debet aan, zo analyseerden ze. Daarom ontwikkelden ze een

FOTO: ROB GOOSSENS

Pim (links) en Mark brengen consument en producent bij elkaar met de website socialfoodmarket.nl

systeem dat de tussenhandel omzeilt. Naast hun enthousiasme en liefde voor goed eten, kwamen Marks ervaring in het hotelwezen en bij een cateraar, goed van pas, net als Pims netwerk door zijn sport.

WEBSHOP

Sinds 22 april kunnen producenten en consumenten terecht op socialfoodmarket.nl. Een tiental producenten zou al concrete interesse hebben zich er te presenteren. Elfhonderd andere ondernemers die goed op de site zouden passen, zijn door de initiatiefne-

mers gemaild. Producenten kunnen op de website zowel reclame maken als klanten doorverwijzen naar de eigen website met eventuele webshop, of, tegen een kleine vergoeding, socialfoodmarket.nl gebruiken als internetwinkel. Mark: 'Dan kan een klant ook bij meerdere aanbieders tegelijk bestellen en in één keer betalen. Ons systeem sluit de bestelling door naar de aanbieders en int de factuur.'

En zo borrelt er nog meer bij de twee studenten. 'Pim is meer de realist van ons tweeën', grapt Mark. Toch ziet ook Pim nog legio moge-

lijkheden. Zo denkt hij over het importeren van Tsjechische wijn en die zelf op de website aanbieden, en schetst hij verschillende manieren om een akkerbouwer in één keer een paar duizend kilo aardappelen af te laten zetten. Verder zouden ze graag aan productontwikkeling gaan doen, in samenwerking met consumenten en producenten. Pim: 'Heb je enig idee wat je allemaal kunt sproeidrogen?' Mark kan het ananaspoeder op zijn ijs al bijna proeven. **Yvonne de Hilster**

Keuzestress van de twintigers

Twintigers van nu hebben een *choice overload*. Dat zegt filosoof Joel Vos, die donderdag 18 april het spits afbeet van de Grote Filosofie Tour van Student Platform & Chaplaincy (SP&C).

Voor zo'n 150 studenten legde Vos bij studentenvereniging KSV Franciscus uit dat twintigers nu veel

meer keuzevrijheid hebben dan vijftig, zestig jaar geleden. 'De twintiger van nu kan wel uit twintig soorten rijst kiezen,' grapte hij.

Maar volgens Vos is er sprake van schijnvrijheid. 'Je mag wel een sigaret roken, maar vervolgens wordt je wel aangekeken door andere mensen. Natuurlijk weet je dat je langzaam gaat suïcideren, maar het

blijft jouw keuze.' Dus hoe vrij ben je werkelijk om te kiezen wie je wilt zijn?

Vos raadt de aanwezige studenten aan bij hun keuzes onderscheid te maken tussen dingen die je moet, dingen die je wilt en dingen die je kunt. 'Vaak heb je een accent op een van deze drie. Perfectionisten moeten bijvoorbeeld te veel, en

hebben een blinde vlek voor hun kunnen of willen.'

De Grote Filosofie Tour bestaat uit drie lezingen. Joke Hermens praat 15 mei over social media en relaties en Bas Haring sluit af op 12 juni over succes en prestatiedrang. **50**

NIBB IT

Ook muizen laten zich gaan als ze chips eten, ontdekten Duitse onderzoekers. Hersenscans van muizen die een zak (Nibb Its?) leeg schransen, tonen verhoogde activiteit in gebieden voor verslaving en beloning. Meer activiteit dan ander voer met eenzelfde vet- en koolhydraatgehalte. Welk stofje in chips heeft dat op zijn geweten, vragen de Duitsers zich af. De chipsindustrie doet er het zwijgen toe.

KAMEELBURGER

Er is een nieuwe concurrent op de vleesmarkt: de kameel. Een slagerij in Leeuwarden verkoopt sinds kort broodjes kamelenvlees, voor een kleine vijf euro per stuk. Het vlees komt uit Australië, dat met een kamelenplaag kampt. Hij kocht 50 kilo, genoeg voor 250 kameelburgers. Het vlees smaakt malser en zoeter dan rundvlees, en het is behoorlijk vet. Op de Leeuwardse burgers zit ook tomaat, sla en twee eieren. Als symbool voor de bul-ten.

WC-FRAUDE

Maastrichtse studenten mogen voortaan nog maar één keer per tentamen naar het toilet. De maatregel moet het spieken terugdringen. Vooral het gebruik van smartphones om de goede antwoorden op te zoeken is populair. Fouilleren mag niet, evenmin als het telefoonverkeer storen en camera's ophangen. Een plasquotum moet de fraudeurs nu aan banden leggen.

PATATJE MÉT

Nog een noviteit op snackgebied. Snackbar Manneken Pis in Amsterdam heeft een saus bedacht 'met de onmiskenbare smaak van wiet.' De hennep is goed te ruiken en te proeven, aldus de maker, maar er zit geen THC in het goedje. Een patattripje zit er dus niet in.

Natuur verdubbelen voor 2030

Een groep Wageningse afgestudeerden heeft het beste idee om de natuur in Nederland te verdubbelen voor 2030. Op 18 april wonnen ze de wedstrijd van Staatsbosbeheer en het WNF, en ontvingen de prijs van prinses Irene.

Het idee is simpel. Elke gemeente krijgt een eigen mascotte om zich voor in te zetten, een actiedier. Utrecht vleermuizenstad bijvoorbeeld. Er komt een actieplan, met eenvoudige uitvoering. Binnen de gemeente kan iedereen iets doen, bijvoorbeeld een bijenhotel of vleermuizenkast plaatsen. Dat is niet alleen goed voor het specifieke dier, maar ook voor planten en andere dieren eromheen.

Stuwende kracht achter het plan zijn Stefan Sand en Christoph

Janzing, pas afgestudeerd in Bos- en natuurbeheer. Om zoveel mogelijk mensen enthousiast te krijgen hebben ze een website (natuurdoeners.nl) gemaakt met onder meer een introductiefilmpje. 'Het filmpje maakt ons verhaal sterker, het maakt binnen anderhalve minuut duidelijk waarom en hoe het werkt', vertelt Christoph. 'In 2012 ging de mens nog de natuur in, maar vanaf 2013 trekt de natuur weer bij de mens in'. Nu ligt die taak te veel bij grote organisaties, en daardoor is natuurbeheer te abstract, meent hij.

FINANCIERING

Of het plan ook echt uitgevoerd gaat worden is nog onzeker. Op dit moment is financiering het grote knelpunt. 'We zijn nu op zoek naar de eerste gemeente die een actie-

dier wil', vertelt Christoph. De groep moet zelf aan de bak om dat geld binnen te halen. 'Ik doe dit naast mijn werk', vertelt de pas afgestudeerde Christoph. 'Mijn baantje is nu niet zo uitdagend, ik

'We zijn op zoek naar de eerste gemeente die een actiedier wil'

haal er mijn geld mee binnen. Daarnaast heb ik dus genoeg energie over om dit project uit te werken.'

De Natuurdoeners was de beste van 73 inzendingen. De prijs is een reis naar de Donau-delta, naar het project *Rewilding Europe*. Dat is een innovatieve manier van natuurbeheer waarbij ontvolkte gebieden worden omgezet in robuuste natuur. **NM**

KOPVROUW Onder leiding van nationaal kampioen en Wageningen-alumnus Annemiek van Vleuten fietste een groep van 25 studenten vorige week donderdag een rondje door Wageningen en omgeving. Sportstichting Thymos had de Rabo-renster uitgenodigd

voor een fietsclinic. Om zes uur vertrok de stoet vanaf de Bongerd en kwam twee uur later moe maar voldaan weer terug. Het mag duidelijk zijn dat het biertje na afloop in de Sport Pub goed smaakte, zowel bij de studenten als bij Van Vleuten. **LvdN, foto GuyAckermans**

AFLEVERING 8 - MORTIERSTRAAT 14B <<

Stage

Weer geen mail. Helemaal niks. Elise zuchtte diep terwijl een lichte paniek vanuit haar buik omhoog begon te kruipen. Ze probeerde hem nog weg te zuchten, maar het lukte niet. Zou ze dan helemaal nooit een stageplek kunnen vinden? Ze was al maanden bezig met mailtjes, open sollicitaties, telefoontjes, mensen vragen. Regelmatig had ze etentjes afgezegd, en een paar toffe feesten overgeslagen om de perfecte brief te schrijven maar niemand leek haar te willen hebben. Niemand!

Bij het laatste bedrijf had ze een man gesproken, en het leek hoopgevend. Zijn collega was op vakantie, maar die zou binnen een week reageren. Ze had een brief en haar cv gestuurd, haar supergoede cijferlijst, haar moeder had alles nagekeken en aangescherpt. En nu was het weer drie weken en twee telefoontjes later. Nog steeds niks. Het zoveelste amateuristische bedrijf dat haar gewoon liet stikken. Als het nou niet snel lukte zou ze vertraging oplopen of met een minder goede plek genoeg moeten nemen. Niet goed voor haar carrière, en dat terwijl ze op koers lag voor een cum laude.

De tranen prikten achter haar ogen en ten einde raad besloot ze haar moeder te bellen. 'Lieverd, wat is er?', vroeg die geschrokken. 'Mam, ik weet dat je aan het werk bent, maar ik heb nog steeds geen reactie.' Ze voelde zich zó moe en machteloos opeens. Haar moeder klonk afgeleid, maar probeerde haar op te

ILLUSTRATIE: MEREL DE GRAAF

beuren. 'Je bent zó goed bezig. Gewoon iedereen nabellen, mailen, laten weten dat je er bent met al je talent. Het komt goed.' 'Nee, mama, het komt niet goed. Er gebeurt niks, niemand wil me hebben.'

'Natuurlijk wel, lieverd. Je bent mijn slimme, mooie dochter. Sterk en ambitieus, gewoon nog even doorzetten. Ik moet nu gaan hoor. Dag!'

Elises maag kromp ineen. Ze was helemaal niet zo bijzonder, anders had ze dit simpele klusje ook wel kunnen klaren. 'Sterk en ambitieus', de woorden dreunden na in haar hoofd.

Ze wilde wel, maar blijkbaar kon ze het niet. Toch niet goed genoeg. Precies waar ze altijd al bang voor was geweest.

Ze belde haar studieadviseur, maar die nam niet op. Ondertussen dacht ze aan twee studiegenoten die haar al het werk hadden laten doen tijdens het laatste groepsproject. Zij hadden al wel een plek, in Australië nog wel. Ten einde raad whatsappte ze haar jaarclubgenootje, die ook nog geen stage had. 'Zin in een koffie? Moet even mijn hart luchten.' Binnen een minuut had ze een reactie. 'Goed idee, ik trakteer. Heb een stage!!!'

Resource volgt de belevenissen in de Mortierstraat 14B

Ingetogen muziek tijdens dodenherdenking

Studentenkoor- en orkestvereniging WSKOV gaat het herdenkingsconcert op 4 mei in de Grote Kerk van Wageningen verzorgen. 'Heel bijzonder,' aldus voorzitter Marjon Hendriks.

Elk jaar wordt een orkest of koor door het 4 en 5 mei Comité Wageningen uitgenodigd om na afloop van de kerkdienst tijdens de dodenherdenking te spelen. Dit jaar

viel de eer aan WSKOV. 'We hebben een keer eerder op 4 mei gespeeld en dat was heel speciaal. Dus we zijn blij dat we weer zijn gevraagd.'

De muzikale studenten spelen drie stukken die speciaal voor de gelegenheid zijn uitgezocht. Marjon: 'Het zijn hele ingetogen nummers, waarbij mensen rustig kunnen nadenken en herdenken. Niks controversieels.' De Grote Kerk is

een hele mooie locatie, aldus Marjon. 'De akoestiek is ontzettend goed.'

Normaal gesproken geeft WSKOV elk jaar twee concerten; het Kerstconcert in december en het Lenteconcert in mei. Het herdenkingsconcert komt daar nu 'extra' bij. Bij het uitzoeken van geschikte nummers, is de vereniging dan ook praktisch geweest. 'Elk half jaar studeren we een nieuw re-

pertoire in. Dat kost heel veel tijd. Om voor drie concerten een heel nieuw repertoire te leren, dat lijkt mij onmogelijk.'

Wie het herdenkingsconcert moet missen, kan 31 mei en 1 juni tijdens het Lenteconcert dus ook van een aantal 4 mei-stukken genieten. **LvdN**

>> CULT

Wat? Naar een beter begrip van wilskracht. Studium Generale-lezing van professor Roy Baumeister van de Florida State University
Waar? Impulse, gebouw 115 op de campus
Wanneer? Woensdag 8 mei, 20.00 uur **Kosten?** Gratis

Marshmallows? Niet kijken!

Niets is onmogelijk. Als je het maar hard genoeg wilt: Tsjakka! Mensen met wilskracht oogsten bewondering, boezemen ontzag in. Zeg je wilskracht, dan zeg je marshmallow-experiment. Het klassieke experiment over wilskracht van Harvard-psycholoog Walter Mischel uit 1972. Hij liet kinderen de keuze: nu een marshmallow of over een kwartiertje twee. In die tussentijd liet hij zijn slachtoffer alleen in een kamer met voor hem op tafel die lekkere, kleurige, zoetig ruikende marshmallow. Blijf daar maar eens van af. Jaren later bleken de kinderen met wilskracht succesvoller te zijn in hun leven. Baumeister is de huidige grootheid als het om de bestudering van wilskracht gaat. Wat zijn we opgeschoten sinds Mischel? Afgaande op Baumeisters belangrijkste tip tegen verleidingen (niet weerstaan maar vermijden) misschien niet zoveel. Vermijden was namelijk precies wat de succesvolle kinderen van Mischel ook deden. Om de marshmallow niet te hoeven zien, draaiden ze zich gewoon om. **BRK**

>> HET ECHTE WERK

KOFFIE DRINKEN IN ETHIOPIË

Wie? Sjors Bijen, MSc student Development and Rural Innovation

Wat? Onderzoek naar voedselzekerheid: Kwetsbaarheidsanalyse en actor mapping analyse

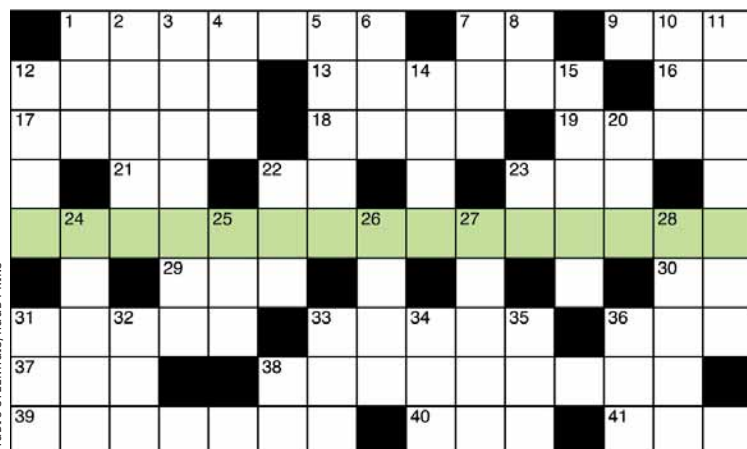
Waar? Ethiopië

'Mijn onderzoek in Ethiopië begon zonder concrete afspraken, zonder begeleiders en met een brede onderzoeksvraag. Ik wilde erachter komen van wie de bevolking van een bepaald gebied afhankelijk is tijdens voedselonzekere periodes. Probleem was dat ik er helemaal geen contacten had. De eerste weken heb ik daarom genetwerkt in de hoofdstad Addis Abeba en Bahir Dar. Dat was heel gezellig en ook nuttig. Door de gesprekken kon ik uiteindelijk onderzoek doen in het gebied dat ik op het oog had. Dat lag erg afgelegen en de bewoners hebben er weinig middelen van bestaan. Coöperaties en de private sector zouden een grotere rol kunnen spelen, maar die worden onderdrukt door de regering. Boeren en handelaren moeten suiker, koffie en boter heel goedkoop aanbieden en mogen niet doorgroeien. Wat me het meest opviel in Ethiopië is dat de mensen er veel socialer zijn dan in Nederland, ondanks hun armoede. Ethiopiërs eten gezamenlijk en veel knusser. Ze zitten dan met zo'n vier personen om een plaat met een soort pannenkoek (*enjera*) met groente en vlees erop

en eten dan met de handen alles lekker op.

Het meest heb ik genoten van het koffieritueel dat ik een aantal keren mocht meemaken bij vrienden. Het traditionele koffieritueel kan wel anderhalf uur duren. Eerst worden de bonen gewassen en geroosterd op het vuur, daarna wordt het tot poeder gestampt. Daar gaat kokend water overheen voor de eerste kop. In dezelfde pot met poeder wordt nog een paar keer water gedaan, dus elke kop koffie wordt helaas wel slapper. Met gras en bloemen op de grond, een schaal met *kollo* (popcorn of geroosterde gerst) en een signaal van wierook weet iedereen dat je welkom bent voor koffie. **BRK Suzanne Overbeek**

Hokjesdenken

De SCHEIKUNDEPROEF uit de afgelopen Resource bleek een redelijk lastige opgave, niet iedereen vond de juiste oplossing. De opgave 'doorontwikkelde rib' als omschrijving voor Eva werd wel gewaardeerd. En wie was nou die linkse rakker, Nieuwenhuis? Een van de inzenders dacht aan onze eigen Gerard, manager informatiebeleid en PvdA-er. Maar dat moest Domela zijn.

Goede inzendingen #16: **Renée en Susan van der Salm, Watson&Crick 2.0, Geert-Jan Steeneveld, Marie Curie, Eric Kuijt en Adinda Mieras, Leerstoelgroep Nematologie, Puzzelbazen Frouke & Victor-Jolie, ontzettend lange naam omdat ik me afvraag of jullie die dan plaatsen, Tape & Tie-wraps, Anton Korteweg, Gosse & Hanneke, Janna van Hoek, Fenna Onderstal, Ellen Slegers, Ditje van der Vossen, Lars, Ron en Sven Verweij, Marianne van der Gaag, Tia Hermans, Het dynamische duo, Team 'geen groot succes', Team 'geen groot succes', VeSte studentenraads kandidaten, Anne-marie Patist en Clasiën Lock.**

Horizontaal

1 'Ik ben op zoek naar een nieuwe relatie, want __ is maar __' **7** Thema van *Vijftig Tinten Grijs* **9** Dorp dat gestopt moet worden **12** Fraudegevoelig voedsel **13** Zij lusten wel een blowtje **16** Gaat vooraf aan **8** verticaal **17** Een beetje scheel **18** Meisjesnaam **19** Kunstje **21** Moet je van de overheid altijd bij je hebben **22** Life goes __ **23** Wordt bij DLO over onderhandeld. **29** Suikerrietdrink **30** Koekenbakker **31** DDR-agenten **33** Meerkeuzevraag **36** Gezond dier **37** Daar zit iemand te zuchten **38** Primitief behuise traola die geldt als vergeten groente **39** Zorgt dat het geen kamertemperatuur wordt **40** Ging vijftien jaar geleden op in **33** verticaal **41** Momenteel

Verticaal

1 Streeft naar promotie **2** De wind __ door de schoorsteen **3** Wijnboer die student werd **4** Juridisch verlangen **5** Poll die Student of the Year wil worden **6** Wordt uitgescheiden door de lever **7** Daar __ je dan... **8** Volgt op **16** horizontaal **10** Ghraib of Dhabhi **11** Dat de naam Wageningen teruggaat op zijn Historiën blijkt een mythe **12** Sigaret met inhoud **14** Fotograaf én entomoloog met een beroepsgeheim **15** Daar zoekt Elise naar in dit tijdschrift **20** Jans of Wood **22** Iep **23** <http://www.beijing.> **24** Laat Hyundai op waterstof rijden **25** Uitvalperiode **26** Rapper die in *Law & Order* ging spelen **27** Jeroen van __, dj **28** Bevoorrechte figuren **31** Past voor boon of punt **32** 10 m x 10 m **33** ' __ laatste in ballondiscussie 30 april' **34** Engelse bedrijfsvorm **35** Brian __, oervader van de ambient **36** Wil de FNV weer invoeren voor bouwvakkers **38** Geen bi of ho

Mail de groene hokjes uiterlijk komende woensdag naar hokjes@wur.nl. De oplossing komt donderdag op resource.wur.nl.

mededelingen

Mededelingen van en voor studenten en medewerkers. Lever maximaal 75 woorden aan op donderdag voor verschijning via resource@wur.nl, met als onderwerp 'Mededeling'.

Election Student Council 2013/14

On 25 April 2013 the Student Council Election Committee will publish the lists of candidates at <https://ssc.wur.nl/elections/>. From 25 April 2013, students will know who might represent them in the Student Council during next academic year. The candidates lists will also be available for inspection at the office of the Secretary of the Student Council, or via <https://ssc.wur.nl/student/> under Elections (choose 'Elections' in left menu). Any person concerned may lodge a notice of objection to the validity of a published candidate list until 3 May 2013 inclusive, with the Secretary of the Student Council, Hermijn Speelman, Droevendaalsesteeg 4 (Room D.107), P.O. Box 9101, 6700 HB Wageningen.

OtherWise presents: Smallholders and Palm oil production

Palm oil certification should ensure a fair and sustainable palm oil production. However, many smallholder farmers are excluded from the market or lose access to their land. How can these smallholders have a voice in the system? Sakti Hutabarat (Lecturer at Riau University in Indonesia and PhD student at Wageningen University) will give a lecture on palm oil production and smallholder involvement in Indonesia. After this there is a World Cafe to share your ideas. Thursday 2 May, 19.30 in Forum. Price: free
MORE INFO: OTHERWISE@WUR.NL, WWW.ST-OTHERWISE.ORG

Study trip to Poland

RUW Foundation and the Rural Sociology Group are organizing a 10 day study trip to Poland. This excursion is part of the Capita Selecta RSO-50303 (Agricultural and Rural Innovation Processes) of 3 ECTS. The study trip will take place from 6 till 17 July and costs are 180 Euros (including travel, ac-

commodation, activities and some meals). Send your application to ruw@wur.nl before 30 April.

MORE INFORMATION: WWW.STICHTINGRUW.NL

Kom lenteroeien!

De lente is eindelijk begonnen op Argo. Op 7 mei wordt de lenteperiode ingeluid met een open feest in ons nieuwe gebouw. De vier daaropvolgende weken kan je kennis maken met roeien op Argo. Dus kom roeien en schrijf je in via onderstaande link. We zien je graag op het lentefeest op 7 mei.

INFO: WWW.WSR-ARGO.NL/LENTEPERIODE

Run-Bike-Run op De Bongerd

De jaarlijkse Thymos Run-Bike-Run is een duatlon op vrijdag 17 mei, 18.30 uur, voor zowel studenten als niet-studenten. Het bestaat uit 5 km hardlopen, vervolgens 20 km fietsen en daarna 2,5 km hardlopen. Dit jaar is er zowel een competitieve wedstrijdklasse als een recreatieklasse. Het is ook mogelijk je als duo in te schrijven, waarbij de één de looponderdelen doet en de andere de 20 km op de fiets.

INFO EN INSCHRIJVEN: WWW.SWUTHYMOS.NL

feesten

De beste feesten volgens Wageningen Uitgaans Promotie. Voor alle feesten, check www.wageningenup.nl.

Vrijdag 3 mei, 23.00 uur HET GAT: MENTAL THEO

Voor de liefhebbers van een stevige avond (hard)house staat DJ Mental Theo op vrijdag 3 mei te draaien in Café Het Gat. Kaartjes kosten 10 euro en zijn te koop bij Jojo's café, aan de Bevrijdingsstraat 7 en in het Gat.

Zaterdag 4 mei, 24.00 uur JUNUSHOFF: UNITAS BEVRIJDINGSFEEST

Op 4 mei herdenken we de slachtoffers, op 5 mei vieren we onze vrijheid! Na de dodenherdenking zal precies om middernacht het bevrijdingsfeest starten in Schouwburg Junushoff. Een jaarlijks terugkerend feest wat je niet wil missen! Deuren open: 24.00u-1.30u, Entree: 5 euro.

Meer berichten op pagina 31

Win € 500.000,- met jouw groene businessplan!

Winnaar 2010

Winnares vorig jaar

Winnaar 2011

Heb jij een innovatief idee waar de wereld groener, duurzamer en beter van wordt? Doe dan mee met de Postcode Lottery Green Challenge. Wie weet win jij € 500.000,- voor het realiseren van je plan!

www.greenchallenge.info

Forum Irregular Opening Hours in May 2013

	2013	The Building	The Library	Student Desk	WURshop	Restaurant	Grand Café	Wageningen in'to Languages
Thursday Ascension Day	9 May	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed
Friday	10 May	8 am - 11 pm	8 am - 10 pm	Closed	Closed	Closed	11 am - 1.30 pm	Closed
Saturday	11 May	10 am - 6 pm	10 am - 6 pm	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed
Sunday	12 May	10 am - 6 pm	10 am - 6 pm	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed
Friday	17 May	8 am - 11 pm	8 am - 10 pm	9 am - 1 pm	9 am - 2 pm	10 am - 2 pm	8 am - 5.30 pm	Closed
Saturday	18 May	10 am - 6 pm	10 am - 6 pm	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed
Whit Sunday	19 May	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed
Whit Monday	20 May	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed

During working hours, the building is open to the public. After working hours, entrance is only possible with a WUR card.

Vervolg van pagina 29

Zondag 5 mei, 13.00 uur
BEVRIJDINGSFESTIVAL

Tijdens het grootste festival van Wageningen vieren we onze vrijheid. De stad zal gevuld zijn met een diversiteit aan podium waarop artiesten en DJ's voor de benodigde muziek zorgen. Met namen als Gers Pardoel, Trijntje Oosterhuis, Mephis Maniacs, Chris Hordijk en Handsome Poets moet het bevrijdingsfestival ook dit jaar weer één van de gezelligste dagen van het jaar worden! Entree: Gratis

agenda

Donderdag 25 april, 20.30 uur
ZADELPIJN DOOR WDT

Toneelvereniging WDT komt met een extra voorstelling van Zadelpijn in theater De Wilde Wereld in Wageningen. Het stuk is gebaseerd op de roman 'Zadelpijn en ander damesleed' van Liza van Sambeek.

KAARTEN: WWW.WDTONNEEL.NL OF 0317-318031

Zondag 28 april, 15.30 uur
CONCERT ROLLO MARKEE & THE TAILSHAKERS

Bluesclub XXL organiseert in Café XL een concert door de Britse swing blues band Rollo Markee & the Tailshakers. Toegang niet-leden 12.50 euro.

MEER INFORMATIE: WWW.BLUESCLUB-XXL.COM.

Woensdag 15 mei, 20.00 uur
SOCIAL MEDIA & RELATIES

Filosoof en bestseller-auteur Joke Hermsen komt op SSR-W spreken over Social Media & Relaties ihkv de Grote Filosofie Tour. In het huidige individualistische tijdperk is het belangrijk om verbindingen aan te gaan met jezelf, met anderen en met de wereld. Social media speelt daarbij een belangrijke rol. Zo zijn we door facebook nooit meer alleen en blijven we van elkaar op de hoogte, maar hebben we eigenlijk nog wel tijd voor elkaar? En wat betekenen social media voor onze relaties?

INFO: WWW.SPC-INTHEWORLD.COM

WeDay
Aanmelden vanaf
2 april t/m 8 mei
14 mei | 2013

Een middag vol sport en beweging en elkaar gezellig ontmoeten. Dit jaar opnieuw de Battle van Wageningen UR.

www.intranet.wur.nl/nl/people/voorzieningen/weday

WAGENINGEN UR
For quality of life

Werken aan de kwaliteit van leven

Wageningen UR zoekt:

Teamleider secretariaat

AFSG Food & Biobased Research, Wageningen
Vacaturenummer: AFSG-BBP-0009

Software Ontwikkelaar Informatiesystemen

AFSG Food & Biobased Research, Wageningen
Vacaturenummer: AFSG-FFC-0032

Onderzoeker Consument en Gedrag

AFSG Food & Biobased Research, Wageningen
Vacaturenummer: AFSG-FFC-0033

PhD Kankerepidemiologie

AFSG Humane Voeding, Wageningen
Vacaturenummer: AFSG-HNE-0035

Onderzoekmedewerker

ESG Centrum Ecosystemen, Wageningen
Vacaturenummer: ESG ECO-0123

Hoofd Documentmanagement & Logistics

FB Document Management & Logistics, Wageningen
Vacaturenummer: FB-0002-15

Commercieel ingesteld ecologisch onderzoeker

IMARES Afdeling Delta, Yerseke
Vacaturenummer: IMA Delta0013

Hoofd van de afdeling Visserij

IMARES Afdeling Visserij, IJmuiden
Vacaturenummer: 0015-5

PhD position: Regulation of leaf growth and development by TCP transcription factors

PSG Bioscience, Plant Research International, Wageningen
Vacaturenummer: PSG-BIOS-0013

Lecturer in Management Studies

SSG Bedrijfskunde, Wageningen
Vacaturenummer: SSG-MST-0008

Projectcontroller

SSG LEI F&C, Den Haag
Vacaturenummer: SSG-LEIFC-0002

Coördinator Financiële Administratie

SSG LEI F&C, Den Haag
Vacaturenummer: SSG-LEIFC-0003

Promovendus Jeugdzorg en Sport

SSG Gezondheid en maatschappij, Wageningen
Vacaturenummer: SSG-G&M-0005

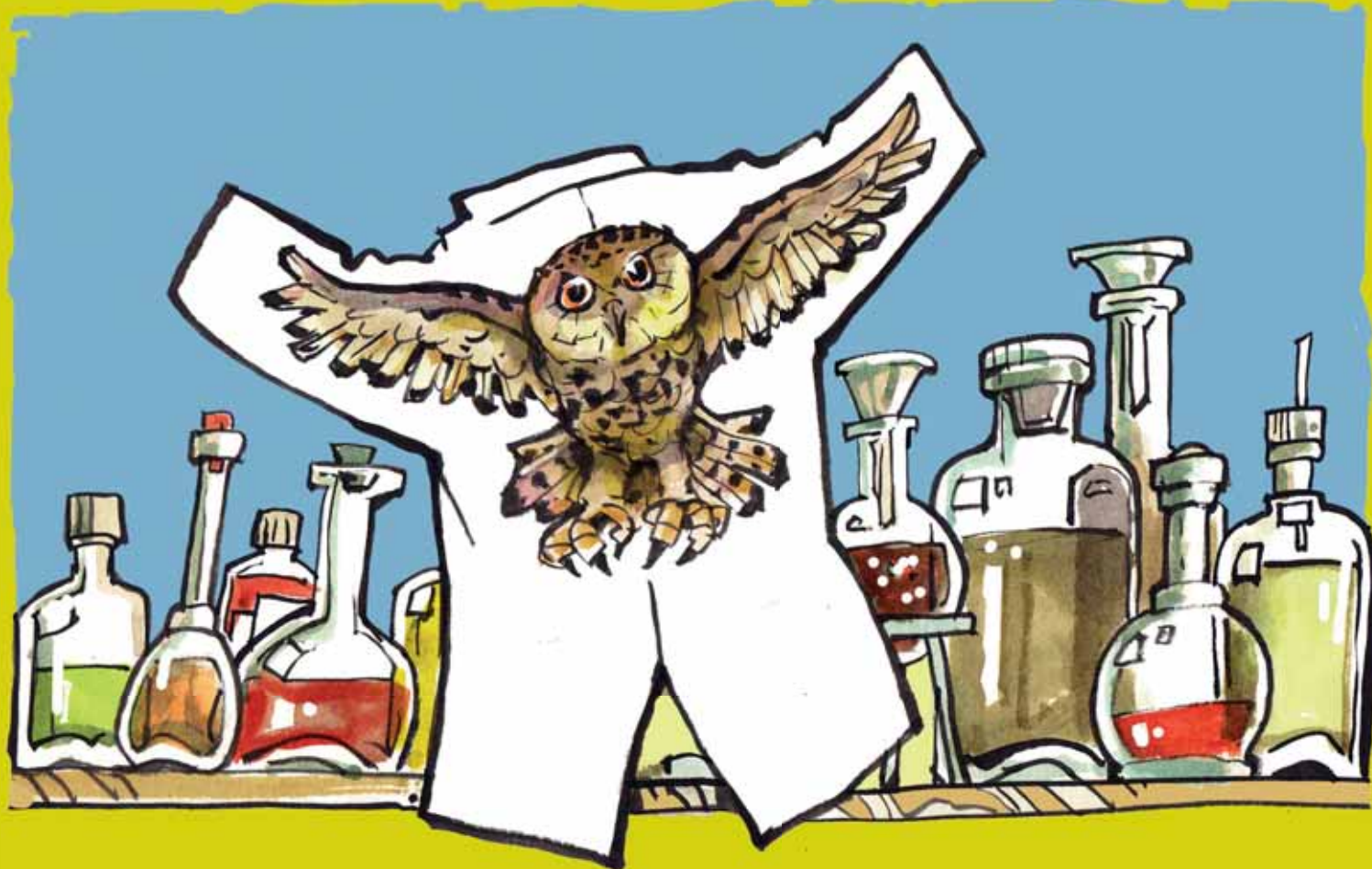
PhD position: Organizing small high value-added food producers in China

SSG Ontwikkelingseconomie, Wageningen en China
Vacaturenummer: SSG-DEC-0002

Onderwijsassistent

VHL Wageningse opleidingen, Wageningen
Vacaturenummer: VHL W00017

>>TYPICAL DUTCH

ILLUSTRATIE: HENK VAN RUITENBEEK

The art of science

I am a science student, so making art is the last thing in my mind. However, now I live in the Netherlands, I see art everywhere. One surprising canvas is the laboratory coat. I have seen all kinds of drawings on them. Far too creative to stop short at writing their names on them, students go to great lengths to paint something on their lab coats. They are adorned with clouds, a pi symbol, flowers or dragons.

It could be because the colour of the lab coat is so plain that it invites creativity. According to my Dutch friend, the real reason is to be able to tell your lab coat apart from the others. But I think it is more than that. To me, it looks as though the art expresses passion and a lot of work goes into it. It looks like a show of individuality, a statement about who you are and what you like, a glimpse of the different side of you. So far, I really love looking at them and I have plans to adorn my lab coat one day with some art showing things I love. Two of which are Harry Potter and lipsticks.

In my country, Malaysia, this art form is unheard-of. Science students are known to be nerdy and dull when it comes to studying. In fact the idea of painting on my own lab coat has never crossed my mind. To me a white coat was supposed to protect you from harm from contact with hazardous material in the lab. But of course people have so many ways of expressing themselves. Maybe a little art on our own lab coats could take the dullness out of everyday lab work. Yay to freedom to display art everywhere! **Fatimah Yusoff, MSc student of Plant Biotechnology**

Do you have a nice anecdote about your experience of going Dutch? Send it in! Describe an encounter with Dutch culture in detail and comment on it briefly. 300 words max. Send it to resource@wur.nl and earn fifty euro and Dutch candy.

[NL]

DE KUNST VAN DE WETENSCHAP

Als wetenschapper was Fatimah maar weinig met kunst bezig. Maar in Nederland ziet ze het overal, op labjassen bijvoorbeeld. Een interessant canvas voor kunstzinnige uitingen, en studenten doen echt hun best op de bloemen, wolken en draken op hun jas.

In Maleisië is dit echt uit den boze, een witte labjas is er om je te beschermen. Maar in Nederland is individualisme belangrijk, denkt Fatimah. Van kunst wordt het leven minder saai. Hoera voor vrije kunstvormen!